

NASTAVNI PLAN I PROGRAMA

AKADEMSKA 2015/2016. GODINA

“ZDRAVSTVENA NJEGA – 180 ECTS”

TROGODIŠNJI STUDIJ

Opterećenje izraženo u satima studenta po semestrima i godinama studija

Godina studija	Semestar	Aktivna nastava			Učenje	Priprema	Stručna praksa	Ukupno
		<i>T</i>	<i>V</i>	<i>M</i>				
I	I	195	75		145	235	100	750
	II	240	135		140	135	100	750
	I + II	435	210		285	370	200	1.500
II	III	180	120		150	100	200	750
	IV	210	105		150	85	200	750
	III + IV	390	225		300	185	400	1.500
UI	V	180	210		100	60	200	750
	VI	60	45	120	150	175	200	750
	V+VI	240	255	120	250	235	400	1.500
Ukupno I+II+III godina		1.065	690	120	835	790	1.000	4.500

NASTAVNIPLAN

NASTAVNIPLAN za trogodišnji studijski modul:

“ ZDRAVSTVENA NJEGA”-180 ECTS

I.godina

Red. broj	Naziv predmeta	Semestar	Status predmeta	Časovi aktivne nastave			P	Ukupno časova aktivne nastave	ECTS
				T	V	M			
101.	Porodična medicina	I	obavezni	2	3			75	6
102.	Osnove anatomije	I	obavezni	3	1			60	6
103.	Osnove fiziologije	I	obavezni	3	0			45	5
104.	Osnove zdravstvene njege	I	obavezni	2	2			60	6
105.	Informatika u zdravstvu	I	obavezni	3	1			60	4
106.	Engleski jezik	II	obavezni	2	1			45	3
107.	Socijalna medicina	II	obavezni	3	1			60	5
108.	Osnove patofiziologije	II	obavezni	2	1			45	4
109.	Medicinska psihologija	II	obavezni	3	0			45	5
110.	Higijena ishrane sa dijetetikom	n	obavezni	2	1			45	4
111.	Zdravstvena njega u porodičnoj medicini	II	obavezni	2	2			60	6
112.	Osnove komunikacije u zdravstvu	II	izbomi	2	1			45	4
113.	Zdravstvena njega osoba sa posebnim potrebama	II	izbomi						
114.	Zdravstvena njega I						200		2
Ukupno:				29	14		200	645	60

T-teorijska nastava, V-vježbe, M- mentorski rad, P- praksa

2.godina

Red. broj	Naziv predmeta	Semestar	Status predmeta	Časovi aktivne nastave			P	Ukupno časova aktivne nastave	ECTS
				T	V	M			
115.	Interna medicina	III	obavezni	2	0			30	4
116.	Zdravstvena njega u intemoj medicini	III	obavezni	2	2			60	5
117.	Hirurgija sa traumatologijom	III	obavezni	2	0			30	4
118.	Zdravstvena njega u hirurgiji	III	obavezni	2	2			60	5
119.	Ginekologija i akušerstvo	III	obavezni	2	0			30	4
120.	Zdravstvena njega u ginekologiji i akušerstvu	III	obavezni	2	2			60	5
121.	Infektivne bolesti sa epidemiologijom	IV	obavezni	2	0			30	4
122.	Zdravstvenanjega infektivnih bolesnika	IV	obavezni	2	2			60	5
123.	Pedijatrija	rv	obavezni	2	0			30	4
124.	Zdravstvena njega u pedijatriji	IV	obavezni	2	2			60	5
125.	Farmakologija	IV	obavezni	2	0			30	3
126.	Patronažna zdravstvena njega	IV	obavezni	2	2			60	4
127.	Medicinska etika	IV	izbomi	2	1			45	4
128.	Sportska medicina	IV	izbomi						
129.	Zdravstvena njega 2						400		4
Ukupno:				26	13		400	585	60

T-teorijska nastava, V-vježbe, M- mentorski rad, P- praksa

Studenti biraju jedan od dva ponuđena izboma predmeta.

3.godina

Red. broj	Naziv predmeta	Semestar	Status predmeta	Časovi aktivne nastave			P	Ukupno Časova aktivne nastave	ECTS
				T	V	M			
130.	Menadžment u zdravstvu	V	obavezni	2	2			60	6
131.	Zdravstvena njega u rehabilitaciji	V	obavezni	2	2			60	6
132.	Urgentna medicina	V	obavezni	2	2			60	4
133.	Palijativna njega	V	obavezni	2	4			90	6
134.	Zdravstvena njega u gerijatriji	V	obavezni	2	2			60	6
135.	Mentalno zdravlje i psihijatrija	V	obavezni	2	2			60	6
136.	Zdravstvena njega u neurologiji	VI	obavezni	2	2			60	6
137.	Socijalno pravo i zaštita	VI	izbomi	2	0			30	4
138.	Marketing u zdravstvu	VI	izbomi						
139.	Zdravstvena njega 3						400		4
	Završni rad	VI				8		120	12
Ukupno:				16	17	120	400	615	60

T-teorijska nastava, V-vježbe, M- mentorski rad, P- praksa

Studenti biraju jedan od dva ponuđena izbora predmeta.

Završni rad se polaže iz jednog od najuže stručnih predmeta (diplomskim radom i usmenom odbranom)

SILABUSI PREDMETA

Studijski program: Zdravstvena njega			
Naziv predmeta: PORODIČNA MEDICINA		 šifra predmeta: 101	
Nastavnik:			
Status predmeta: obavezan			
ECTS: 6			
Uslov: Uslov za slušanje predmetaje upisan prvi semestar,a nema uslova za polaganje ispita.			
Cilj predmeta Osposobiti studenta da prevaziđe tradicionalni pristup zdravlju stanovništva i da ovlada strategijama novog zdravstvenog sistema kroz promociju zdravlja i prevenciju bolesti.			
Ishod predmeta Studenti će biti u mogućnosti da primjenu sveobuhvatne rajeje zdravstvene njegekod svakog pojedinca kome je potrebna bez obzira na godine, pol i vrstu poremećaja. Zdravstvena njega se pruža u okviru porodice uz uvažavanje privatnosti i specifičnosti svakog pojedinca.			
Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> _Prezentacija kliničkih vodiča za pojedina stanja: bolesti štitne žlijezde, oboljenja kardiovaskulomog sistema.anemija, oboljenja urinarnog sistema, reumatska oboljenja, oboljeuja oka, oboljenja žlijezda sa unutrašnjim lučenjem, infekcije, oboljenja uha, duševnih poremećaji, oboljenja gastrointestinalnog trakta, oboljenja kože, oboljenja lokomotomog sistema, oboljena respiratomog sitema. <i>P ra ktičn a nastava .</i> Obrada prethodno navedenih poglavlja kroz dodatna predavanja, konsultacije, kolokvijume, seminarske radove, testove i dmge oblike praktičnog rada koji bi se u određenim fazama nastave pokazali kao potrebni.			
Literatura: Osnovna: 1. Žigić D, Lapčević M, Popović J, Ivanković D. Opšta medicina-Porodična medicina, Beograd, 2010. Dopunska: 1. Klinički vodiči.			
Broj časova aktivne nastave: 75 (2+3)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 2	Praktična nastava (vježbe): 3	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenj a nastave Predavanja, vježbe, seminarski radovi i konsultacije.			
Ocjena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	
praktična nastava	20	Usmeni ispit	40
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Studijski program : Zdravstvena njega			
Naziv predmeta: OSNOVE ANATOMIJE		Šifra predmeta: 102	
Nastavnik:			
Status predmeta: obavezan			
ECTS: 6			
Uslov: Uslov za slušanje predmeta je upisan prvi semestar, a nema uslova za polaganje ispita			
Cilj predmeta je da se studenti upoznaju sa osnovama normalne građe oblika ljudskog tijela, topografskim regionima i njihovim kliničkim značajem, kao i da ovladaju anatomskom terminologijom.			
Ishod predmeta Proučavanjem topografske i sistemske anatomije studenti stiču znanja o ljudskom tijelu kao cjelinu, sastavljenom od pojedinih, međusobno povezanih organskih sistema. Usvajanjem anatomske terminologije studenti će biti osposobljeni za dalje praćenje stručnih predmeta čiju osnovu predstavljaju ova bazična morfološka nauka.			
Sadržaj predmeta			
<i>Teorijska nastava</i> Osnovni anatomske termin; Uvod u osteologiju, miologiju, artrologiju, neurologiju i angiologiju; Ruka (kosti, zglobovi, mišići, krvnonervni elementi); Noga (kosti, zglobovi, mišići, sudovnoživčani elementi); Grudni koš (kosti, zglobovi, mišići, sudovnoživčani elementi, srce, srčana kesa, dušnik, dušnice, pluća i plućna maramica; sredogrude: podela i sadržaj); Trbuh (zidovi, peritoneum, želudac, tanko i debelo crevo, jetra, žučni putevi, gušterača, slezina, bubreg, mokraćni putevi, nadbubrežna žlijezda, veliki krvni sudovi i živci trbušne duplje); Karlica (koštani sistem, zglobovi, mišići, mokraćna bešika, rektum, analni kanal, muški i ženski polni organi); Glava i vrat (kosti, zglobovi, mišići, krvnonervni elementi, limfatici, topografski prostori glave i vrata, organi glave i vrata); Čula i morfologija CNSa			
<i>Praktična nastava</i> Obrada prethodno pomenutih poglavlja sa akcentom na topografskim regijama od kliničkog značaja. Prezentacija seminarskih radova			
Literatura:			
Osnovna: I. Teofilovski Parapid G., Maliković A.: Anatomija čoveka, CEBID, Beograd, 2009.			
Dopunska: I. Bošković S.M.: Anatomija čoveka. Naučna KMD. Beograd, 2005			
Broj časova aktivne nastave: 60 (3+1)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 45	Praktična nastava (vježbe): 15	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave Predavanja, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	40
praktična nastava	20	Usmeni ispit	
kolokvijum-i	20		
seminarski radovi			

tudijski program : Zdravstvena njega			
Naziv predmeta: OSNOVE FIZIOLOGIJE		šifra predmeta: 103	
Nastavnik:			
Status predmeta: obavezan			
ECTS: 5			
Uslov: Uslov za slušanje predmetaje upisan prvi semestar, a nema uslova za polaganje ispita			
Cilj predmetaje razumevanje normalnog funkcionisanja ljudskog organizma i mehanizamabiološke regulacije, kako bi se objasnili i shvatili procesi koji dovode do nastanka bolesti.			
Ishod predmeta Znanje stečeno na predmetu osnove fiziologije omogućice razumevenje načina odvijanja fizioloških proeesa u organizmu, povezivanje fimkcija više različitih sistema, te razumijevanje mehanizma nastajanja različitih patoloških procesa.			
Sadržaj predmeta <i>Teoriiska nastava:</i> Uvod u fiziologiju. Homeostaza. Čelijska fiziologija. Tjelesne tecnosti. Tipovi transporta. Fiziologija krvi. Fiziologija kardiovaskularnog sistema. Fiziologija ekscitabilnih tkiva. Fiziologija respiratornog sistema iplučne cirkulacije. Fiziologija urinarnog sistema. Acido bazna ravnoteža. Fiziologija digestivnog sistema. Energetski metabolizam. Fiziologija endokrinog sistema. Reproductivna fiziologija. Opsti principi neurofiziologije. Senzomi sitem. Čula. Motomi sistem. Limbičke funkcije i cerebralni korteks.			
Literatura: Osnovna: 1. Mitrović D. Osnovi fiziologije čoveka, IV prerađeno izdanje, CICERO, Beograd 2003. Dopunska:			
Bro.j časova aktivne nastave: 45 (3+0)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 45	Praktična nastava (vježbe): 0	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	40
praktična nastava		Usmeni ispit	
kolokvijum-i	20		
seminarski radovi	20		

Studijski program : Zdravstvena njega			
Naziv predmeta: OSNOVE ZDRAVSTVENE NJEGE			šifra predmeta: 104
Nastavnik:			
Status predmeta: obavezan			
ECTS: 6			
Uslov: Uslov za slušanje predmetaje upisan prvi semestar, a nema uslova za polaganje ispita			
Cilj predmeta Kroz osnove zdravstvene njega student dobiva znanja i temeljne vještine zdravstvene njega. Organizacija, komunikacija, vještine rada u zdravstvenoj njezi nastavak su i dodatak integrativnosti predmeta koje čine interdisciplinarnu cjelinu u ovom studijskom programu.			
Ishod predmeta Student će nakon odslušanog predmeta znati objasniti sistem vrijednosti na kojima se temelji zdravstvena njega i opisati i obrazložiti obim rada diplomiranog medicinskog tehničara/sestre. Student će moći procijeniti i utvrditi potrebe bolesnika i osoba sa posebnim potrebama i voditi medicinsku dokumentaciju. Studenti će biti u stanju da obavljaju zdravstvenu njegu u kućnim uslovima, u zdravstvenim ustanovama (Dom zdravlja, bolnica, dispanzeri idr), u drugim ustanovama (dečiji vrtići, škole, gerontološki centri, sprotski centri idr)			
Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Definicija zdravstvene njega kao samostalne profesije. Medicinski tehničar/sestra kao osoba i profesionalac. Istorijski razvoj zdravstvene njega. Temeljna načela zdravstvene njega. Teorije, modeli i praksa zdravstvene njega. Organizacija i djelokrug rada diplomiranog medicinskog tehničara/sestre (samostalno i u timu). Osnovne ljudske potrebe i njihov odnos prema zdravstvenoj njezi. Osnove organizacije i način pružanja opšte zdravstvene njega. Zdravstvena njega osoba sa posebnim potrebama. <i>Pra ktična nastava.</i> Upoznavanje sa strukturom i organizacijom rada zdravstvenih ustanova. Prijem, smeštaj bolesnika i upoznavanje sa kućnimredom. Prevencija intrahospitalnih infekcija. Vođenje medicinske dokumentacije. Upoznavanje sa medicinskim intervencijama koje se odnose na njegu, dijagnostiku i terapiju. Program edukacije za ličnu zaštitu osobljanzanjegu.			
Literatura: Osnovna: Zdravstvenanega i savremeno sestrinstvo, Tijanić M., Đuranović D., Rudić R., Milović Lj., Beograd 2004; Proces zdravstvene nege, Rudić R., Kocev N., Munćan B., Beograd 2005; Dopunska: Nega bolesnika, Jolić M., Đorđević D., Beograd.			
Broj časova aktivne nastave: 60 (2+2)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 30	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave: Teorijska nastava: predavanje nastavnika, Power point prezentacija, povezivanjem teorije sa primjerima iz prakse, aktivno učestvovanje studenata u vidu diskusija, seminarskih radova, i kolokvijum. Nastavnik ovim aktivnostima prati i stepen usvajanja znanja studenata i prikuplja povratne informacije radi unapređivanja obrazovnog procesa. Praktična nastava sadržajno prati i dopunjuje teorijsku nastavu. Realizuje se u bazama, odnosno u odgovarajućim zdravstvenim ustanovama.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završniispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeniispit	
praktična nastava	20	Usmeni ispit	40

kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Studijski program : Zdravstvena njega		
Nazivpredmeta: INFORMATIKA U ZDRAVSTVU		Šifrapredmeta: 105
Nastavnik:		
Status predmeta: obavezan		
ECTS: 4		
Uslov: Uslov za slušanje predmeta je upisan osmi semestar, a nema uslova za polaganje ispita		
<p>Cilj predmeta je da osposobi studente da ovladaju osnovama statistike, kako bi mogli praktično u svom radu to primeniti. Cilj je da upoznavanje studenta sa računarstvom, kompjuterima i informacionim sistemima. Cilj je i da se studenti osposobe da koriste baze podataka u informacionim sistemima, da poznaju osnovne zahteve za izradu projekata i koriste u svrhu naučno-istraživačkog rada.</p>		
<p>Ishod predmeta je: Sticanje znanja i vještina biomedicinske informatike, informacionog sistema i naučno-istraživačkog rada.</p>		
<p>Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Informacioni sistem, Zdravstveni informacioni sistem. Biomedicinska informatika. Analiza sistema u zdravstvenoj zaštiti. Naučno-istraživački rad.</p> <p><i>Praktična nastava</i> Rad na informacionom programu za statističku obradu podataka. Demonstracija rada na informacionom sistemu.</p>		
<p>Literatura: Osnovna: 1. Stanišić V: Osnovne statističke metode za medicinare. Niš, 1995. 2. Janošević S, Dotlić R, Erić-Marinković J: Medicinska statistika. Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 1996.</p> <p>Dopunska: 1. Vuković N, Vukmirović D, Radojičić Z: SPSS praktikum. Fakultet organizacionih nauka univerziteta u Beogradu, Beograd, 1999. 2. Cucić V. i sar: Terminološki rečnik kvaliteta u zdravstvenoj zaštiti. Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2000. 3. Timotić B, Janjić M, Pantović V: Biomedicinska naučna informatika. Medicinski fakultet Univerziteta u Kragujevcu, Kragujevac, 2001. 4. Erić-Marinković J. i sar: Statistika za istraživače u oblasti medicinskih nauka. Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2001.</p>		
Broj časova aktivne nastave: 60 (3+1)		Ostali časovi:
Teorijska nastava: 45	Praktična nastava (vježbe): 15	Drugi oblici nastave: 0

Metode izvođenja nastave			
Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	40
praktična nastava	20	Usmeni ispit	
kolokvijum-i	20		
seminarski radovi			

Studijski program : Zdravstvena njega	
Naziv predmeta: ENGLESKI JEZIK	I šifra predmeta: 106
Nastavnik:	
Status predmeta: obavezan	
ECTS: 3	
Uslov: Uslov za slušanje predmetaje upisan drugi semestar,a nema uslova za polaganje ispita	
Cilj predmeta Osposobljavanje studenata za interpersonalnu komunikaciju sa pacijentima, ovladavanje stručnom terminologijom u oblasti medicine, kao i razvijanje kompetentnosti studenata za upotrebu stručne literature na engleskom jeziku, uz unapređenj e sve četiri j ezičke veštine.	
Ishod predmeta Razumevanje i predstavljanje pojmova i defmicija u različitim oblastima medicine Samostalno izražavanje i korišćenje stručne literature na engleskom jeziku u okviru tematike vezane za profesionalnu sferu Pismena i usmena interpersonalna komunikacija na engleskom jeziku Pisanje stručnih izveštaja i ostale medicinske dokumentacije na engleskom jeziku	
Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Obnavljanje gramatičkih kategorija engleskog jezika, povezivanje sa fiinkcijama. Gramatičke kategorije. Glagoli - glagolska vremena, sadašnja, prošla i buduća, infmitiv, particip i gerund. Imenice. Zamenice. Pridevi. Prilozi. Upravni i neupravni govor. Kondicional. Pasivne rečenice. Funkcije naengleskomjeziku. <i>Praktična nastava</i> Čitanje i prevod stručnih tekstova. Čitanje i diskutovanje dijaloga. Simulacija dijaloga - situacija u medicinskom kontekstu. Gramatičke vežbe - giagolska vremena, složene gramatičke konstrukcije, pasiv, kondicional, upravni i neupravni govor. Popunjavanje medicinskih formulara. Davanje uputstava, opisivanje, molbe, zahtevi, izražavanje ličnog stava, upoređivanje, preporuke, diskutovanje. Leksički fond stručnog jezika. Odlike naučnog stila.	
Literatura: Osnovna: Eric H. Glendinnin and Beverly A, S. Holmstrom, English in medicine, Cambridge 2005. Radoslav Horvatović, Zoran Pejić Engleski za medicinare, Naučna knjiga,Beograd 1990. Dopunska: Allson Pohl, Professional english-medical, Penguin English 2002	
Broj časova aktivne nastave: 45 (2+1)	
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 15
Drugi oblici nastave: 0	Ostali časovi:

Metode izvođenja nastave			
<p><i>Teorijska nastava</i> nastavnikovo izlaganje, PPT prezentacije, aktivno učestvovanje studenata u vidu diskusija, seminarskih radova ili prezentacija, konsultacije u toku semestra, kolokvijum kao vid praćenja usvajanja znanja. <i>Praktična nastava</i> vežbe u grupama, prolazak kroz iskustvo i opažanje interakcija u stvarnim ili zamišljenim situacijama, igranje uloga, studije slučaja, prevođenje stručne literature sa engleskog na srpski i obrnuto, diskusije o stavovima i iskustvima, interaktivno praćenje video serije ER sa engleskim prevodom. Studenti će obrađivati članke iz savremenih britanskih i američkih medicinskih časopisa, pratiti najnovija dostignuća u medicini i koristiti internet kao dodatni izvor informacija. U okviru praktičnih vežbi komunikacije studenti će uvežbavati popunjavanje medicinske dokumentacije na engleskom jeziku.</p>			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	Poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	20
praktična nastava	20	Usmeni ispit	20
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		
Studijski program: Zdravstvena njega			
Naziv predmeta: SOCIJALNA MEDICINA		Šifra predmeta: 107	
Nastavnik:			
Status predmeta: obavezan			
ECTS: 5			
Uslov: Uslov za slušanje predmeta je upisan prvi semestar, a nema uslova za polaganje ispita			
Cilj predmeta			
<p>Usavršavanje primene principa i odgovarajuće metodologije u socijalnoj medicini. Ovladavanje sestrinskim procedurama koje se odnose na socijalnu medicinu. Usavršavanje veština neophodnih za kvalitetan zdravstvenovaspitni i edukativni rad u zdravstvenoj njezi.</p> <p>Osposobljavanje studenta za istraživanja u sestrinstvu u oblasti socijalne medicine.</p>			
Ishod predmeta			
<p>Student je osposobljen da prati problematiku u oblasti socijalne medicine i pravovremeno predlaže odgovarajuće programe. Student je osposobljen da, zajedno sa ostalim članovima tima, sprovodi metode zdravstvenog vaspitanja i edukacije. Student je osposobljen da vrši istraživanja u oblasti socijalne medicine. Student je osposobljen za izvođenje određenih procedura socijalne medicine.</p>			
Sadržaj predmeta			
<p><i>Teorijska nastava</i></p> <p>Predmet, sadržaj i metod rada u socijalnoj medicini. Teorijski koncept zdravlja. Promocija zdravlja. Sistem zdravstvene zaštite. Zdravstveno stanje stanovništva. Prevencija oboljevanja. Socijalno medicinska oboljenja. Indikatori zdravstvenog stanja. Faktori rizika po zdravlje. Hronična nezarazna oboljenja. Zdravstvena politika. Ocjena zdravstvenog stanja. Planiranje i programiranje zdravstvene zaštite. Evaluacija zdravstvenih programa. Praktična nastava</p>			
Literatura:			
Osnovna:			
Socijalna medicina, Timotić B, Janjić M, Bašić S, Jović S, Milić Č, Velarta, Beograd, 2000.			
Dopunska:			
Terminološki rečnik kvaliteta u zdravstvenoj zaštiti, Cucić V. i sar, Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2000.			
Broj časova aktivne nastave: 60 (3+1)			Ostali časovi:

Teorijska nastava: 45	Praktična nastava (vježbe): 15	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	Poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	
praktična nastava	20	Usmeni ispit	40
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Studijski program : Zdravstvena njega
Naziv predmeta: OSNOVE PATOFIZIOLOGIJE šifra predmeta: 108
Nastavnik:
Status predmeta: obavezan
ECTS: 4
Uslov: Uslov za slušanje predmeta je upisan drugi semestar, a uslov započinjanje ispitaje položen ispit iz Anatomije i Fiziologije
<p>Cilj predmeta Patofiziološkim procesima dokazati nastanak bolesti iz zdravlja od molekularnog do viših nivoa cilj je predmeta patološke fiziologije. Mehanizmima nastanka bolesti, onkogeneze, upale i disenergije ukazati će se na patološke promjene organizma uslovljene poremećajem njegove funkcije.</p>
<p>Ishod predmeta Student će shvatiti i naučiti razlikovati patološko-fiziološke procese koji započinju stanje bolesnoga. Specijalnom patofiziologijom student će moći definisati stanja i promjene zdravlja, te pripremiti se za kliničke predmete s osnovnim znanjima nastanka bolesti.</p>
<p>Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Uvod u patološku fiziologiju. Definicija zdravlja i bolesti. Homeostaza. Osnove patogenetskih mehanizama. Etiologija i patogeneza. Nasljeđe, okoliš i patološki procesi. Poremećaj metabolizma. Hiperglikemije. Hipoglikemije Poremećaj metabolizma lipida. Poremećaj homeostaze. Poremećaj acidobazne ravnoteže. Endokrinopatije. Patofiziologija malignog rasta. Poremećaj sastava krvi i krvotvornih organa. Poremećaj rada srca. Poremećaj funkcije bubrega. • Poremećaj funkcije pluća. • Poremećaj probavnog i hepatobilijarnog sistema.</p> <p><i>Praktična nastava</i> Predviđeno znanje i vještine student će usvojiti na predavanjima i po potrebi na konzultacijama. Tokom predavanja se pojedine teme obrađuju od strane nastavnika uz studentsku raspravu.</p>

Literatura:			
Osnovna:			
2. Katić V. Opšta patologija : udžbenik za studente medicine i stomatologije. Prosveta, Niš 1997.			
3. Gamulin S, Marušić M, Kovač Z. Patofiziologija, Medicinska naklada, Zagreb, 2005			
4. Kovač Z, Gamulin S. Patofiziologija - Zadaci za problemske seminare, Medicinska naklada, Zagreb, 2006			
Dopunska:			
2. Živančević-Simonović S. Opštapatološka fiziologija, Medicinski fakultet u Kragujevcu, 2002			
3. Đorđević-Denić G i sar. Specijalna patološka fiziologija, Zavod za izdavanje udžbenika, Beograd, 2003			
Broj časova aktivne nastave: 45 (2+1)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 2	Praktična nastava (vježbe): 1	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave			
Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	
praktična nastava	20	Usmeni ispit	40
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Studijski program : Zdravstvena njega	
Naziv predmeta: MEDICINSKA PSIHOLOGIJA	šifra predmeta: 109
Nastavnik:	
Status predmeta: obavezan	
ECTS: 5	
Uslov: Uslov zaslušan je predmet a je upisan drugi semestar, a nema uslov za polaganje ispita	
Cilj predmeta Sticanje osnovnih znanja iz psihologije ličnosti, polazeći od predmeta i metoda njenog izučavanja, kao i najpoznatijih teorija ličnosti, preko upoznavanja bioloških i socijalnih osnova razvoja ličnosti do upoznavanja sazajnih procesa i inteligencije, jezika i komunikacije, razvojnih faza ličnosti, motivacije, frustracija, konflikata, emocija, kao integralnih delova ličnosti i završnim uvidom u jedinstvo ličnosti, samosvest i zrelost ličnosti. Cilj predmeta je takođe da omogući studentima da steknu uvodna saznanja o osnovama mentalne higijene, upoznavajući predmet njenog izučavanja, pojam mentalnog zdravlja, problematiku prevencije mentalnog zdravlja, poremećaje mentalnog zdravlja i njegov tretman	
Ishod predmeta Da studenti usvoje teorijska znanja iz psihologije ličnosti i psihologije mentalnog zdravlja i steknu praktično primenjiva znanja i veštine razumevanja doživljavanja i ponašanja, kognitivnih procesa, emocionalnih reakcija, nesvesnih mehanizama unutar ličnosti kao i osnovne veštine pružanja psihološke podrške pacijentima i saradnje sa psihologom.	

Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Uvod u psihologiju : Predmet i zadaci psihologije; metode psihologije; Psihološki nalaz; Psihološka služba u zdravstvenim ustanovama. Psihički život: Kognicija: svest, pažnja, opažanje, učenje, mišljenje, inteligencija, praksija; Emocije: emocionalna reagovanja, adaptivno ponašanje, izražavanje i neizražavanje emocija; strah i anksioznost; emocije i zdravlje; emocionalni poremećaji; psihofiziološka oboljenja; Motivacija: vrste motiva, volja, socijalizacija motiva, zadovoljenje i osujećenje motiva; tolerancija na frustracije; odbrambeni mehanizmi; poremećaji motiva; Ličnost: Sposobnosti, temperament, karakter, predrasude i stavovi, vrednosti, integritet, identitet, predstava o sebi. Jedinstvo ličnosti, samosvest, zrelost ličnosti. Pojam mentalnog zdravlja i prevencija mentalnih bolesti. Teorija životnih kriza u celokupnom životnom ciklusu čoveka			
Literatura: Osnovna: 1 .Berger D Zdravstvena psihologija, Centar za primenjenu psihologiju Beograd, 1997. 2. Klain E. Psihološka medicina			
Broj časova aktivne nastave: 45 (3+0)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 45	Praktična nastava (vježbe): 0	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	
praktična nastava		Usmeni ispit	40
kolokvijum-i	20		
seminarski radovi	20		

Studijski program: Zdravstvena njega	
Naziv predmeta: HIGIJENA ISHRANE SA DIJETETIKOM	I šifra predmeta: 110
Nastavnik:	
Status predmeta: obavezni	
ECTS: 4	
Uslov: Uslov za slušanje predmeta je upisan drugi semestar,anema uslova za polaganje ispita	
Cilj predmeta Osnovni cilj je usvojiti znanja iz higijene ishrane koja su bitna za sva životna razdoblja čovjeka preraa savremenim kriterijumima, kako bi student u svojoj praksi mogao samostalno procijenjivati dijetoterapijske recepture, posebno u bolesnim stanjima.	

<p>Ishod predmeta</p> <p>Nakon odslušanog predmeta student će moći u svom svakodnevnom radu (bolnica, dom zdravlja, dom penzionera, rehabilitacioni centri) na pravilan i stručan način napraviti modus dijete i ishrane kod različitih bolesti i pojedinih uzrasta i ugroženih grupa (djeca, stare osobe, trudnice i dojilje ...). Kao zdravstveni profesionalci moći će na ispravan način djelovati preventivno u cilju sačuvanja zdravlja koji se zasniva na pravilnoj ishrani i načinu života, shvaćajući predmet bitnim za održavanje cjelokupnog zdravlja tumačeći ishranu kao primarnu potrebu i zdravlje, a ne naviku i bolest.</p>			
<p>Sadržaj predmeta</p> <p><i>Teorijska nastava</i></p> <p>Upoznavanje s načinom pravilne ishrane; preventivni i klinički pristup pravilnoj ishrani; upoznavanje metoda za ocjenu stanja uhranjenosti; mjere za ocjenu i unapređenje ishrane. Značaj pravilne prehrane u liječenju i prevenciji bolesti i shvatiti dijetetiku i dijetoterapiju kao sastavni i komplemetami dio liječenja i svakodnevne prakse.</p> <p><i>Praktična nastava</i></p> <p>Studenti će na vježbama aktivno učestovati u izradi dijetoterapijskih mjera kod pojedinih zadanih bolesti ili grupa stanovništva.</p>			
<p>Literatura:</p> <p>Osnovna:</p> <p>1. Novaković B, Miroslavljev M. Higijena ishrane. Medicinski fakultet Novi Sad, 2005.</p> <p>Dopunska:</p> <p>1. Novaković B, Grujić. Higijena i zdravstveno vaspitanje. Medicinski fakultet Novi Sad, 2005.</p>			
Broj časova aktivne nastave: 45 (2+1)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 15	Drugi oblici nastave: 0	
<p>Metode izvođenja nastave</p> <p>Predavanja, vježbe (demonstracije u uvježbavanje vještina), konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.</p>			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	
praktična nastava	20	Usmeni ispit	40
kolokvijum-i	20		
seminarski radovi			
Semestar II			

Studijski program: Diplomirani medicinar zdravstvene njege	
Naziv predmeta: ZDRAVSTVENA NJEGA U PORODICNOJ MEDICINI	I šifra predmeta: 111
Nastavnik:	
Status predmeta: obavezan	
ECTS: 6	
ov za slušanje predmeta je upisan DRUGI semestar, a uslov za polaganje ispita je položen ispit iz Porodične medicine	
Cilj predmeta	
Cilj predmeta je da se studenti upoznaju sa specifičnostima zdravstvene njege u porodičnoj medicini. Osposobljavanje studenta za pružanje što kvalitetnije i brže njege na licu mjesta i u porodici kao i za planiranje rada u skladu sa prioritetima struke	

Ishod predmeta Student će steći znanje i vještine o njezi u porodičnoj medicini			
Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> U toku teorijske nastave studenti će se upoznati sa opštim principima i specifičnostima zdravstvene njege u porodičnoj medicini uz određivanje prioriteta za pojedine kategorije populacije i za određene grupe oboljenja <i>Praktična nastava:</i> Praktična nastava se izvodi uz obradu specifičnih slučajeva u grupi i pojedinačno u porodičnoj medicini i u kućnim uslovima			
Literatura: Osnovna: 1. Bojković N. Zdravstvena nega u primarnoj zdravstvenoj zaštiti .Beograd. Kodef, 2002. Dopunska: 1. Tijanić M, Đuranović D, Rudić R, Miljović LJ. Zdravstvena nega i savremeno sestrinstvo. Beograd: Naučna knjiga, 2002			
Broj časova aktivne nastave: 60 (2+2)			Ostali Časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 30	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	
praktična nastava	20	Usmeni ispit	40
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Studijski program: Zdravstvena njega	
Naziv predmeta: OSNOVE KOMUNIKACIJE U ZDRAVSTVU	I šifra predmeta: 112
Nastavnik:	
Status predmeta: izborni	
ECTS: 4	
Uslov: Uslov za slušanje predmeta je upisan prvi semestar, a nema uslova za polaganje ispita	

Cilj predmeta Definicija komunikacije, oblici verbalne i neverbalne komunikacije, preventivna, dijagnostička i terapijska uloga komunikacije s pacijentom i njegovom porodicom, načela uspješne komunikacije, uloga suosjećanja i empatije u komunikaciji s bolesnicima, načela individualne i grupne komunikacije.			
Ishod predmeta Student će nakon sloušanja predmeta biti u mogućnosti nabrojati osnovna obilježja verbalne i neverbalne komunikacije. Opisati osnovna komunikacijska pravila. Objasniti osnovne komunikacijske vještine. Demonstrirati osnovne neverbalne i paraverbalne poruke. Prepoznati i usporediti osnovne komunikacijske stilove			
Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Pojam, vrste, ciljevi, načela i aspekti komunikacije. Slušanje. Važnost slušanja. Tehnike aktivnog slušanja. Značaj tehnika slušanja u zdravstvu. Šurnovi, buka i prepreke u komunikaciji . Verbalna, neverbalna i paraverbalna komunikacija. Neusklađenost verbalne i neverbalne komunikacije i posljedice . Informacijska i terapijska komunikacija. Komunikacija s osobama ogram Čenih komunikacijskih sposobnosti. Komunikacija s djecom, adolescentima i starijim osobama. Prigovori i tehnike lješavanja prigovora. Specifičnosti rješavanja prigovora u zdravstvu. Sukobi. Vrste sukoba. Uzroci sukoba. Posljedice sukoba. Rješavanje sukoba. Komunikacija u grupi, poteškoće u grupnom radu. Timski rad. Značaj i specifičnosti timskog rađa u zdravstvu. Vođenje, rukovođenje, stilovi vođenja <i>Praktična nastava</i> Vježbe prate sve teorijske sadržaje. Izrada seminarskih radova.			
Literatura; Osnovna: 1 . Kekuš, D.(2003):Komunikacije u profesionalnoj praksi zdravstvenih radnika, Beograd 2-Kathleen K. Reardon (1998.): Interpersonalna komunikacija - Gdje se misli susreću, Zagreb, „Alineja”Tntemetska stranica s pomoćnim nastavnim materijalom http://vtsbj.hr/komunikacijske-yjestine-predavanja-vjezbe/ Dopunska: 1. F Schulz vonThun, Kako meĐusobno razgovaramo 1, Smetnje i razjašnjenja, Opšta psihologija komunikacije, EruditA, Zagreb, 2006. 2.Damir Lučanin i Jasminka DespotLučanin (urednici): Komunikacijske vještine u zdravstvu, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2010., 223 str. Rijavec, M., Miljković, D. (2002): Neverbalna komunikacija - Jezik koji svi govorimo, IEP, Zagreb			
Broj časova aktivne nastave: 45 (2+1)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 15	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	
praktična nastava	20	Usmeni ispit	40
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Studijski program: Zdravstvena njega		
Naziv predmeta:	ZDRAVSTVENA NJEGA OSOBA SA POSEBNIM POTREBAMA	šifra predmeta: 113
Nastavnik:		
Status predmeta: izborni		

ECTS: 4			
Uslov: Uslov za slušanje predmetaje upisan prvi semestar, a uslov za polaganje je položena porodicna medicina i zdravstvena njega u porodičnoj medicini			
Cilj predmeta je da se studenti upoznaju sa osnovnim znanjima koja se odnose na promociju zdravlja i zdravstvenu njegu osoba sa posebnim potrebama i njihovim porodicama u suočavanju sa različitim oštećenjima zdravlja, invalidnosti ili hendikepiranosti. Značaj razvoja pozitivnih vrijednosti, učestovanja i socijalne integracije ovih osoba u sva područja života i rada. Specifičnost komunikacije saovim osobama.			
Ishod predmeta . Osposobljavanje studenata da shvate značaj planiranja i organizovanja zdravstvene njega osoba sa posebnim potrebama, kao i prepoznavanje specifičnih problema i stanjakod ovihosoba. Razvijanje vještina zatrening			
Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Definisanje pojmova i pristupi u definisanju posebnih potrebaUzroci i prevencija invaliditeta. Međunarodna klsifikacija invaliditeta. Odnos prema osobama sa posebnim potrebama u Republici Srpskoj. Kvalitet života osoba sa posebnim potrebama. Vrste pomoći osobama sa posebnim potrebama. Teorije motivacije osba sa posebnim potrebama. Zdravstvena njega osoba sa tjelesnom invalidnošću. Zdravstvena njega osoba sa intelektualnim oštećenjima. Zdravstvena njega osoba sa autizmom. Zdravstvena njega osoba sa oštećenjem sluha, vida i govora. Pomagala za osobe sa posebnim potrebama. <i>Praktična nastava</i> Rad u grupi na osnovu teoretskih predavanja: pomoć pri oblačenju, hranjenju, kretanju i pri održavanju hčne higijene.			
Literatura: Osnovna: 1. . Ljubičić M. Zdravstvena njega osoba s posebnim potrebama-Zadar. Sveučilište u zadru ,2011. Dopunska: 1. Kocijan-Hercigonja D: Mentalna retardacija. Jastrebarsko:Naklada Slap,2000. 2. Remschmidt H.Autizam. Jastrebarsko.Naklada Slap,2009 3.ŠegotaI:Gluhi i znakovno medicinsko nazivlje:kako komunicirati sa gluhim pacijentom.Zagreb. Medicinska naklada.2010.			
Broj časova aktivne nastave: 45 (2+1)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 15	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	20
praktična nastava	20	Usmeni ispit	20
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Studijski program : Zdravstvena njega	
Naziv: Zdravstvena njega 1	šifra: 114.
Nastavnici i asistenti zaduženi za organizaciju i nadzor stručne prakse:	
Status: obavezan	
ECTS: 2	

Uslov: Upisan prvi semestar		
Cilj stručne prakse: osposobljavanje studenta za samostalan rad u struci unapređenje sposobnosti studenta za uspešnu primenu stručnih i naučnih saznanja i metoda u praktičnim situacijama uz doprinos intenzivnijem povezivanju teorije i prakse sticanje informacija i iskustva koja će pomoći u daljem profesionalnom usmerenju razmena znanja i iskustva između studenta istih obrazovnih profila		
Ishod stručne prakse: student samostalno obavlja rad u struci koristeći usvojena znanja i vještine znanja i sposobnosti koje je student dobio proučavanjem teorije, većinom u odvojenim granama medicine, primenjuje u praksi upoznavanje poslodavaca sa budućim potencijalnim saradnicima kao povratno dejstvo kontakta sa profesionalnom praksom, dobija se podsticaj za ovladavanje strukom i motivisanost da se nakon završetka studija obavljaju slicni poslovi u praksi		
Sadržaj stručne prakse: Nastavne baze u kojima se odvija stručna praksa su: ustanove primarne zdravstvene zaštite, stacionarne ustanove i ustanove socijalne zaštite. 1. Hirurške discipline, 2. Internističke discipline, 3. Hitnozbrinjavanje ugroženih bolesnika, 4. Preventivna zdravstvena zaštita, 5. Socijalna zaštita. U navedenim nastavnim bazama student će kroz stručnu praksu da evaluiira stečena znanja i na osnovu kritičkog razmišljanja i etičkih odluka da donese ispravan sud o svojoj profesiji i sebi licno, a sve kroz pružanje zdravstvene njege i intervencije u koje se maksimalno uključuje.		
Broj časova aktivne nastave:		Ostali Časovi:
Teorijska nastava:	Praktična nastava (vježbe):	(stručna praksa) 200
	0 0 0	
Metode izvođenja nastave Stručna praksa se realizuje po programu (sadržaju) stručne prakse u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi i to direktnim angažovanjem studenta, uz odgovarajući stručni nadzor. U toku obavljanja prakse student vodi dnevnik u koji upisuje dnevne aktivnosti kao i detaljan opis poslova na kojima je bio angažovan.		
Opisna ocjena znanja: Po završetku stručne prakse, student predaje nastavniku zaduženom za realizaciju stručne prakse dnevnik sa opisom aktivnosti koje je obavljao tokom trajanja stručne prakse. Opisna ocjena znanja je nezadovoljava, zadovoljava, dobra, vrlo dobra i odlična. Izvodi se iz dnevnika a na osnovu sljedećih vještina: redovnost, kreativnost i samostalnost u vođenju razgovora, intervjua i zdravstveno vaspitnog rada, sposobnost samostalnog planiranja, organizacije i pripreme bolničkog materijala i uslova za izvođenje dijagnostičkih, terapijskih i rehabilitacionih procedura i praćenje istih, redovnost, samostalnost u prepoznavanju znakova i simptoma osnovne bolesti i adekvatno pružanje pomoći. redovnost, samostalnost u kontinuiranom monitoringu, o redovnost, samostalnost i kreativnost rada u okviru važećih standarda zdravstvene njege, redovnost, samostalnost i kreativnost u pravilnom vođenju dokumentacije Nastavnik svojim potpisom u indeksu verifikuje da je student uspešno obavio stručnu praksu što omogućuje studentu da uz ostale potpise ovjeri odgovarajući semestar.		

Studijski program: Zdravstvena njega	
Naziv predmeta: INTERNA MEDICINA	Šifra predmeta: 115
Nastavnik:	

Status predmeta: obavezan			
ECTS: 4			
slov za slušanje predmeta je upisan drugi semestar, a uslov zapolaganje su odlučani i položeni fundamentalni medicinski predmeti (Osnove anatomije, Osnove fiziologije, Osnove patofiziologije)			
Cilj predmeta			
Omogućiti studentima da upoznaju i nauče: osnovne manifestacije internističkih bolesti, osnovne intemističke propedeutike, genetike i humanih bolesti, najznačajnije bolesti, srca, krvnih sudova i limfatika, respiratornog trakta, bubrega i urinarnog trakta, gastrointestinalnog trakta, hematopoeznog sistema, endokrinog sistema, metabolizma i nepravilne ishrane, mišićnoskeletnog sistema i imunološkog sistema.			
Ishod predmeta			
Sticanje temeljnog osnovnog teorijskog znanja iz gore navedenih oblasti Inteme medicine, kao osnova za dalja proučavanja i saznanja u toku studija i rada; prepoznavanje najznačajnijih intemističkih bolesti u toku kliničkih vežbi i rada; usvajanje intemističkog metodološkog pristupa bolesniku pri istraživanju i dijagnostikovanju bolesti.			
Sadržaj predmeta			
<i>Teorijska nastava</i>			
Osnovne manifestacije internističkih bolesti, osnovne intemističke propedeutike, genetike i humanih bolesti, najznačajnije bolesti, srca, krvnih sudova i limfatika, respiratornog trakta, bubrega i urinarnog trakta, gastrointestinalnog trakta, hematopoeznog sistema, endokrinog sistema, metabolizma i nepravilne ishrane, mišićnoskeletnog sistema i imunološkog sistema.			
Literatura:			
Osnovna:			
1. Intema medicina, Manojlović i gmpaautora, Beograd, 2003.			
3. Intema medicina, Vrhovac, Zagreb, 2003.			
Dopunska:			
1. Intema medicina, Harison, SAD, 2005.			
Broj časova aktivne nastave: 30 (2+0)			Ostali Časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 0	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave			
Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	40	Pismeni ispit	
praktična nastava		Usmeni ispit	40
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Studijski program: Diplomirani medicinarzdravstvenenjega			
Naziv predmeta: ZDRAVSTVENA NJEGA U INTERNOJ MEDICINI		šifra predmeta: 116	
Nastavnik:			
Status predmeta: obavezan			
ECTS: 5			
slov za slusanje predmetaje upisan trećisemestar, a uslov za polaganje ispita je položen ispit iz Inteme medicine			
<p>Cilj predmeta je omogućiti studentima da upoznaju, nauče i usvoje: Osnove intemističkih bolesti i njihovih kliničkih manifestacija; Opšte i specifične kompetencije medicinskih tehničara/sestara u zdravstvenoj nezi intemističkih bolesnika; Zdravstvenu njegu bolesnika sa bolestima: srca, krvnih sudova i limfatika; respiratornog trakta, gastrointestinalnog trakta, bubrega i urinarnog trakta, hematopoeznog sistema, endokrinog sistema, metabolizma i nepravilne ishrane, imunološkog sisteina i mišićnoskeletnog sistema.</p>			
<p>Ishod predmeta student je osposobljen da opiše i objasni teoriju zdravstvene njege kod intemističkih bolesnika i primeni proces zdravstvene njege; da planira zdravstvenu negu kod intemističkih bolesnika, organizuje, koordinira i sprovodi planiranu zdravstvenu negu primenjujući vještine sestrinske prakse prema standardima. Da dokumentuje, kroz sestrinsku dokumentaciju, zdravstvenu njegu i da djeluje unutar zdravstvenog tima sa razvijenim profesionalnim odnosom i odgovornošću kao i da sprovodi zdravstveno vaspitni rad.</p>			
<p>Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Osnove zdravstvene njege intemističkih bolesnika. Zdravstvena njega oboljelih od bolesti: srca, krvnih sudova i limfatika, respiratomog trakta, gastrointestinalnog trakta, bubrega i urinarnog trakta, hematopoeznog sitema, endokrinog sistema, metabolizma i nepravilne ishrane, imunološkog sistema i mišićnoskeletnog sistema. Praktična nastava sadržajno prati teorijska predavanja.</p>			
<p>Literatura: Osnovna: 1. Zdravstvena nega u Internoj medicini, Matić, Beograd, 2001 2. Zdravstvena nega i savremeno sestrunstvo: Proces zdravstvene nege, D Đuranović, M Tijanić, Naučna knjiga KMD, Beograd, 2008. 347565.</p> <p>Dopunska: 1. ICNPBETA 2, Međunarodna klasifikacija sestrinskeprake, 2003 2. Proces zdravstvene nege, R Rudić, N Kocev, B Munćan, Knjiga komerc, Beograd, 2005. 3. Sestrinske procedure, V L Buchfa, C M Fries, DATASTATUS, Beograd, 2010. 421502</p>			
Broj časova aktivne nastave: 75 (2+3)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 45	Drugi oblici nastave: 0	
<p>MetodeizvoĐenja nastave Teorijska nastava: nastavnikovo izlaganje, PPT prezentacije, aktivno učestvovanje studenata u vidu diskusija, seminarskih radova ili prezentacija, konsultacije u toku semestra, kolokvijumi, praćenje usvajanja znanja. Praktična nastava: vežbe na kliničkim odeljenjima</p>			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	20
praktična nastava	20	Usmeni ispit	20
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Studijski program : Diplomirani medicinar zdravstvene njege			
Naziv predmeta: HIRURGIJA SA TRAUMATOLOGIJOM		šifra predmeta: 117	
Nastavnik:			
Status predmeta: obavezan			
ECTS: 4			
Uslov: Uslov za slušanje predmeta je upisan treći semestar, a uslov za polaganje ispita su odlučani i položeni fundamentalni medicinski predmeti (Osnove anatomije, Osnove fiziologije, Osnove patofiziologije.)			
Cilj predmeta je da se student upozna sa oboljenjima i povredama glave i vrata, sa oboljenjima i povredama grudnog koša, sa oboljenjima i povredama srca, sa oboljenjima i povredama jednjaka, dijafragme i organa GITa, da se upozna sa kilama prednjeg trbušnog zida, da se upozna sa oboljenjima i povredama urogenitalnog trakta, sa oboljenjima i povredama endokrinog sistema, sa oboljenjima koštanozglobnog sistema, da se upozna sa osnovama dječje hirurgije i plasticne i rekonstruktivne hirurgije			
Ishod predmeta Po završetku nastave od studenata se očekuje: da poznaju oboljenja i povrede glave i vrata i hirurško lečenje, da poznaju oboljenja i povrede grudnog koša i hirurško lečenje, da poznaju oboljenja i povrede srca i hirurško lečenje da poznaju oboljenja i povrede jednjaka, dijafragme i organa GITa i hirurško lečenje, da poznaju oboljenja i povrede hepatobilopankreatičnog stabla i hirurško lečenje, da poznaju kile prednjeg trbušnog zida i hirurško lečenje, da poznaju oboljenja i povrede urogenitalnog trakta i hirurško lečenje, da poznaju oboljenja i povrede endokrinog sistema i hirurško lečenje, da poznaju oboljenja i povrede krvnih sudova i hirurško lečenje, da poznaju oboljenja koštanozglobnog sistema i hirurško lečenje, da poznaju osnove dečje hirurgije i hirurško lečenje dece, da poznaju osnove plastične hirurgije			
Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Opšta hirurgija: Asepsa i antisepsa. Infekcije. Propedeutika. Dijagnostika. Hemostaza. Povrede. Rane. Šok. Reanimacija. Analgezija i anestezija. Specijalna hirurgija: Maksilofacijalna hirurgija, Neurohirurgija, Torakalna hirurgija, Kardiohirurgija, Vakularna hirurgija, Hirurgija endokrinog sistema. Hirurgija digestivnog sistema. Urologija. Ortopedija i traumatologija koštanozglobnog sistema. Hirurgija dojke. Plastična i rekonstruktivna hirurgija. Dečja hirurgija. Ratna hirurgija.			
Literatna: Osnovna: 1. Stevović D: Hirurgija za studente i lekare, Saveremena administracija, Beograd 2002. 2. Dragović M, Gerzić Z: Hirurgija: Osnovi hirurgije opšti i specijalni deo, Medicinska knjiga, Beograd 1998. Dopunska: 1. Dragović M, Todorić M: Urgentna i ratna hirurgija, Velarta, Beograd 1998. 2. Višnjić M: Hirurgija. Prosveta, Niš, 2005.			
Broj časova aktivne nastave: 30 (2+0)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 0	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	40	Pismeni ispit	40
praktična nastava		Usmeni ispit	
kolokvijum-i	10		

seminarski radovi	10		
-------------------	----	--	--

Studijski program: Diplomirani medicinar zdravstvenenijege			
Naziv predmeta: ZDRAVSTVENA NJEGA U HIRURGIJI		šifra predmeta: 118	
Nastavnik:			
Status predmeta: obavezan			
ECTS: 5			
slov za slušanje predmeta je upisan treći semestar, a uslov za polaganje ispita je položen ispit iz Hirurgije sa ortopedijom			
Cilj predmeta Student stiče znanja usvajanja veštine i osposobljava se za profesionalno delovanje u svim vidovima hiruške službe na osnovu procene stanja obolelih, unapređivanju kvaliteta pruženih usluga kroz proces istraživanja.			
Ishod predmeta Student će biti u stanju da identifikuju zdravstvene probleme hiruškog i ortopedskog porekla, da prati obolele po savremenim metodama zdravstvene nege, da učestvuje u dijagnostičkim i terapijskim procedurama, da radi na prevenciji komplikacija i povreda, da učestvuje u rehabilitacionim postupcima, da pravovremeno deluje kao član hiruškog tima u zadovoljavanju potreba hiruškog bolesnika			
Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Uvod u predmet, organizacija rada hiruške službe, bolesnička odeljenja (aseptično, septično), operacioni blok, intenzivna nega, mere pravovremene pomoći - antiseptična, asepsa, prijem hiruškog bolesnika (hitno prijem, trijaža), reanimacija i zbrinjavanje povređenog, principi preoperativne pripreme hiruškog bolesnika, principi postoperativne nege bolesnika (komplikacije), položaj bolesnika, monitoring sistem, zdravstvena nega obolelog na respiratoriu, terapija higijena kože i sluzokože, dijagnostičke i terapijske procedure u hiruriji, transfuzija krvi, derivati krvi i zamenci krvi u hiruriji, drenaže u hiruriji, ishrana hiruških bolesnika, zdravstvena nega kardiovaskularnih hiruških bolesnika, neurohiruških bolesnika, bolesnika u torakalnoj hiruriji bolesnika u abdominalnoj hiruriji urološki bolesnika, oftamoloških, otolaringoloških, urgentna stanja u hiruriji, komatozna stanja. <i>Praktična nastava</i> Upoznavanje studenta sa organizacijom i radom hiruške službe, strukturom bolesnika i zdravstvenog tima, prijem hiruških bolesnika po prioritetu, primena zdravstvene nege kod kritičnih povreda, transport povređenih, asepsa, antiseptična, sterilizacija (metode i kontrola), preoperativna i postoperativna nega bolesnika, upoznavanje studenata sa organizacijom rada u operativnom bloku, priprema operacione sale, hiruška priprema osoblja, priprema hiruških setova, učešće studenata u dijagnostičkim i primena terapijskih procedura, krvne grupe i test kompatibilnosti, čuvanje krvi i derivata, primena dokumentacije, priprema bolesnika endoskopske preglede, nega drenova, primena i značaj odgovarajuće ishrane, nega komatoznih bolesnika, obrada i saniranje inficiranih rana i mere zaštite, psihosocijalna rehabilitacija hiruških bolesnika			
Literatura: Osnovna: B.Muićan: Zdravstvena nega u hiruriji; Beograd 2006 Dopunska: A. Boljazavić: Negahiruški bolesnika; Prosveta, Beograd 1991-1993			
Broj časova aktivne nastave: 60 (2+2)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 30	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	

praktična nastava	20	Usmeni ispit	40
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Studijski program : Zdravstvena njega			
Naziv predmeta: GINEKOLOGIJA I AKUŠERSTVO		šifra predmeta: 119	
Nastavnik:			
Status predmeta: obavezan			
ECTS: 4			
Uslov: Uslov za slušanje predmeta je upisan treći semestar, a uslov započinjanje ispita su odlučani i položeni temeljni medicinski predmeti (Osnove anatomija, Osnove fiziologije, Osnove patofiziologije)			
Cilj predmeta Sticanje znanja iz ginekologije i akušerstva kako bi po okončanju studija diplomirani medicinski tehničari/šestere bili u mogućnosti da riješavaju i najteže slučajeve iz tog domena u primarnoj, sekundarnoj ili tercijarnoj zdravstvenoj ustanovi.			
Ishod predmeta Studenti će biti u stanju da shvate značaj ginekologije i akušerstva i primjene stečena znanja u svojoj praksi. Da posmatraju pacijente i aktivno učestvuju u njihovoj njezi i liječenju, da primene mere dezinfekcije, asepse i antiseptike u svom radu i spreče pojavu intrahospitalnih infekcija. Da ukažu prvu pomoć kod hitnih stanja i primene zaštitne položaje u svom radu.			
Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Anatomija karlice i reproduktivnog trakta žene, fiziologija ženskih polnih organa, menstrualni ciklus, razvoj ženskih polnih organa i menstrualni ciklus. Ginekološki poremećaji hormonskog i genetskog porekla, oboljenja u dječjem i adolescentnom periodu. Planiranje porodice, bračni sterilitet, metode utvrđivanja i liječenja neplodnosti. Kontracepcija. Adolescencija, klimakterijum, sterilitet. Pelvična inflamatorna oboljenja, seksualno prenosive bolesti. Benigni i maligni tumori ženskog reproduktivnog sistema, dijagnostika i liječenje, torzije ženskih genitalnih organa. Preoperativna priprema i postoperativne komplikacije. Ginekološke operacije, laparoskopija, operacije kod steriliteta. Kirelaža, ektopična trudnoća, operacije u trudnoći - serklaž, miomektomija, cistektomija, adnektomija, appendektomija. Fiziologija trudnoće-koncepcija, promene na telu i organima trudnica, dijagnoza trudnoće, pregled trudnica. Porođaj, porođajna doba, savremeno vođenje porođaja, povrede ploda i majke pri porođaju. Patologija trudnoće-bolesti u trudnoći, graviditetnetoksičke, pobačaj, prevremeni porođaj. Nepravilnosti u trudnoći i porođaju od strane plodovih ovojaka, pupčanika, plodove vode, posteljice. Intrauterina patnja ploda, Akušerske operacije-širenje cervikalnog kanala, arteficijalni abortus, epiziotomija, amniotomija, revizija materične duplje, ekstrakcija posteljice, carski rez, forceps, vacuum extractor. Zaustavljanje atoničnog krvarenja, tamponada uterusa, ekstrakcija ploda, embriotomije.			
Literatura: Osnovna: Kurjak A.: Ginekologija i perinatologija, Naprijed, Zagreb, 1989. Dopunska: Peschyrembel W.: Praktična ginekologija i praktična opstetrijica, Medicinska knjiga, Beograd-Zagreb, 1975			
Broj časova aktivne nastave: 30 (2+0)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 0	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	40	Pismeni ispit	40
praktična nastava		Usmeni ispit	
kolokvijum-i	10		

seminarski radovi	10		
-------------------	----	--	--

Studijski program: Diplomirani medicinar zdravstvene njege			
Naziv predmeta: ZDRAVSTVENA NJEGA U GINEKOLOGIJI I AKUŠERSTVU		šifra predmeta: 120	
Nastavnik:			
Status predmeta: obavezan			
ECTS: 5			
lov za slušanje predmeta je upisan treći semestar, a uslov za polaganje ispita je položen ispit iz Ginekologije i akušerstva			
Cilj predmeta Sticanje znanja i vještina kao i osposobljavanje studenata za delatnosti iz oblasti zdravstvene njege u svim vidovima zdravstvene zaštite žene.			
Ishod predmeta Student će usvojiti znanja i veštine za samostalnu procenu stanja bolesnika, postavljanje sestrinske dijagnoze, plana i realizacije njege, osposobljavanje studenata za ucestvovanje u prevenciji ginekološki oboljenja, dijagnostici, lečenju i rehabilitaciji, radu u savetovalištima i drugimginekološkoakušerskimjedicinama.			
Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Specifičnosti organizacije rada sestrinske službe u zdravstvenoj zaštiti žena. Prevencija akutnih inflamatornih oboljenja genitalnih organa žene. Uloga medicinara zdravstvene njege u dijagnostici, njezi i rehabilitaciji. Uloga medicinara zdravstvene njege u organizaciji rada savetovališta za prevenciju i ranu detekciju karcinoma na genitalnim organima žena. Dijagnostičke metode ispitivanja i specifičnosti u liječenju, njezi i rehabilitaciji trudnica, porodilja, novorođenčeta. Metode planiranja porodice, ispitivanja neplodnosti, savetovalište zatrudnice, za mlade. Praktična nastava sadržajno prati teorijsku nastavu.			
Literatura: Osnovna: 1. Zivanović Vida B., Zdravstvena nega u ginekologiji i akušerstvu, Beograd, 2004 Dopunska:			
Broj časova aktivne nastave: 75 (2+3)			Ostali Časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 45	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	
praktična nastava	20	Usmeni ispit	40
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Studijski program: Zdravstvena njega			
Naziv predmeta: INFEKTIVNE BOLESTI SA EPIDEMIOLOGIJOM		šifra predmeta: 121	
Nastavnik:			
Status predmeta: obavezan			
ECTS: 4			
ov za slušanje predmeta je upisan četvrti semestar, a uslov za polaganje ispita su odlučani i položeni fundamentalni medicinski predmeti (Osnove anatomije, Osnove fiziologije, Osnove patofiziologije)			
Cilj predmeta je da se upoznaju studenti sa akutnim infektivnim oboljenjima koje izazivaju mikroorganizmi: sa etiologijom, patogenezom, kliničkom slikom i komplikacijama bolesti, načinom postavljanja dijagnoze i dijagnostičkim procedurama, difencijalnom dijagnozom i terapijskim postupcima.			
Ishod predmeta stečeno znanje omogućuje medicinaru zdravstvene njege da prepozna kliničke znake bolesti, da učestvuje u postavljanju dijagnoze i sprovođenju terapije, prati tok lečenja i po potrebi učestvuje u sprečavanju širenja kontagioznih infektivnih bolesti.			
Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Opšta infektologija i specijalna infektologija (infekcije nervnog sistema, infekcije respiratornog sistema, toksiinfekcije i intoksikacije, infekcije jetre i žučnih puteva, infekcije mokraćnih puteva, infekcije kože i potkožnih mekih tkiva, osipne groznice, sepsa i septični šok, HIV infekcija i SIDA, infekcije izazvane herpes virusima, enterovirusne infekcije, zoonoze, anaerobne infekcije i intoksikacije, parazitama oboljenja, infekcije izazvane spirohetama, virusne hemoragične groznice, posebni klinički sindromi).			
Literatura: Osnovna: 1. Božić M i sar.. Infektivne bolesti. Beograd, Medicinski fakultet univerziteta u Beogradu, CIBID, 2004. Dopunska: 1. Mandell GL, Bennett JE, Dolin R, eds. Principles and Practice of Infectious Diseases. 7th ed. Philadelphia, Pa: Elsevier Churchill Livingstone, 2009. 2. Infektivne bolesti Dijagnostičko terapijski primčnik, urednik D. Delić 3. Virusne osipne groznice. E. Gvozdenović			
Broj časova aktivne nastave: 30 (2+0)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 0	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	40	Pismeni ispit	40
praktična nastava		Usmeni ispit	
kolokvijum-i	10		

seminarski radovi	10		
-------------------	----	--	--

Studijski program: Zdravstvena njega
Naziv predmeta: ZDRAVSTVENA NJEGA INFEKTIVNIH BOLESNIKA   šifra predmeta: 122
Nastavnik:
Status predmeta: obavezan
ECTS: 5
Uslov za slušanje predmeta je upisan četvrti semestar, a uslov za polaganje ispita je položen ispit iz Infektivnih bolesti sa epidemiologijom
Cilj predmeta je da studenta osposobi da stručno proceni stanje bolesnika i težinu infektivne bolesti, da proceni potrebu za vrstom i nivoom zdravstvene njege i da ovlada dijagnostičkim i terapijskim procedurama u infektivnim bolestima. Da strokovnu medicinsku sestru osposobi za aktivno učesće u suzbijanju epidemijske pojave i širenja zaraznih bolesti.
Ishod predmeta Diplomirani medicinar zdravstvene njege je osposobljen za njegu obolelih od infektivnih bolesti, za izvođenje savremenih dijagnostičkih i terapijskih procedura i za pravovremeno uočavanje komplikacija i potrebe za dodatnim tretmanom infektoloških bolesnika. Ona je osposobljen za vođenje dokumentacije kod oboljelih od infektivnih bolesti, za ličnu i zaštitu okoline od zaraznih bolesti, kao i za preventivno delovanje putem zdravstveno vaspitnog rada.
Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Organizacija zdravstvene njege, zbrinjavanje i izolacija obolelih od infektivnih bolesti. Specifičnosti medicinske dokumentacije i prijava zaraznih bolesti. Opšta pravila u postupku sa većom, potrošnim materijalom i izlučevinama bolesnika sa infektivnim bolestima i organizacija ishrane. Prevencija i kontrola intrahospitalnih infekcija. Dijagnostičke procedure i intervencije na odeljenju za infektivne bolesti. Specifičnostima uzimanja biološkog materijala kod bolesnika sa infektivnim bolestima i transport do laboratorije. <i>Praktična nastava:</i> Neposredno upoznavanje sa medicinskom tehnikom i njenim funkcionisanjem, mere sprečavanja infekcije u procesu rada, izvođenje dijagnostičkih procedura i intervencija na odeljenju za infektivne bolesti. Aktivno učesće studenata u procesu uzimanja pojedinih uzoraka biološkog materijala kod bolesnika sa infektivnim bolestima. Demonstracija procesa izvođenja dijagnostičkih procedura i uloge medicinara zdravstvene njege u procesu pripreme, izvođenja i zdravstvene njege bolesnika nakon sprovedene procedure.
Literatura: Osnovna: 1. Maksimović M. Zdravstvena nega u infektologiji. Beograd, Novo doba, 2006 2. Tijanić i sar. Zdravstvena nega i savremeno sestinstvo. Beograd 2002. Dopunska: 1. Buchfa VL, Fries CM. Sestrinske procedure. DARASTATUS, Beograd, 2010. 2. Henderson V. Osnovni principi sestrinske nege. Beograd 1997.

Broj časova aktivne nastave: 60 (2+2)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 30	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	
praktična nastava	20	Usmeni ispit	40
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Studijski program : Zdravstvena njega	
Naziv predmeta: PEDIJARIJA	šifra predmeta: 123
Nastavnik:	
Status predmeta: obavezan	
ECTS: 4	
Uslov: Uslov za slušanje predmeta je upisan četvrti semestar, a uslov za polaganje ispita su odlučani i položeni fundamentalni medicinski predmeti (Osnove anatomije, Osnove fiziologije, Osnove patofiziologije)	
Cilj predmeta Upoznavanje studenata sa osnovnim karakteristikama zdravog novorođenčeta i djeteta, kao i osnovnim fiziološkim i patološkim procesima u periodu rasta i razvoja djece. Usvajanje povoljnih i nepovoljnih uticaja na zdravlje djeteta, uz razvijanje svesti da osnove zdravih stilova života potiču iz djetinjstva. Zasnivanje budućeg rada na konvenciji o pravima djece, uz primenu naučnih osnova u savremenoj pedijatrijskoj praksiprevenciji, stručnoj terapiji i rehabilitaciji brojnih obolenja svih organskih sistema.	
Ishod predmeta Studenti koji su savladali program ovog predmeta, ovladaće socijalnopedijatrijskim problemima, kao i svim znanjima neophodnim za preventivni rad, dijagnostiku, terapiju, njegu i rehabilitaciju obolenja svih organskih sistema.	
Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Teorijska nastava prati sve faze rasta i razvoja dece, preventivne mere za očuvanje i unapređenje zdravlja, kao i najčešće bolesti svih organskih sistema, sa savremenim pedijatrijskim protokolom, za njihovu dijagnostiku i terapiju. Uvod u predmet i rastenje i razvoj dece, ishrana i poremećaj ishrane, homeostaza vode i elektrolita, vakcinacija, genetika, alergologija i imunologija, neonatologija, kardiologija, pulmologija, gastroenterologija, hematologija, endokrinologija, nefrologija, neurologija, i bolesti lokomotornog sistema.	
Literatura: Osnovna: 1. Stepanović R. i grupa autora: Pedijatrija, Savremena administracija Beograd, 2001. Dopunska: 1. Mardešić D. i saradnici: Pedijatrija, Školska knjiga, Zagreb, 2005.	
Broj časova aktivne nastave: 30 (2+0)	
Ostali časovi:	
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 0
Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.	
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)	

Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	40	Pismeni ispit	40
praktična nastava		Usmeni ispit	
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Studijski program: Diplomirani medicinar zdravstvene njege
Naziv predmeta: ZDRAVSTVENA NJEGA U PEDIJATRIJI   šifra predmeta: 124
Nastavnik:
Status predmeta: obavezan
ECTS: 5
lov za slušanje predmetaje upisan peti semestar, a uslov za polaganje ispitaje položen ispit iz Pedijatrije
<p>Cilj predmeta</p> <p>Cilj predmeta je da studentima omogući da ovladaju tehnikama zdravstvenovaspitnog i savjetovanišnog rada, razviju sposobnost timskog rada u njezi, liječenju i rehabilitaciji i to stečeno znanje iskoriste u postavljanju sestrinske dijagnoze; da nauče da sačine i realizuju plan zdravstvene njege bolesnog deteta; da savladaju sve dijagnostičke i terapijske procedure u liječenju djece, zasnovane na osnovama moderne zdravstvene njege, a u skladu sa Konvencijom o pravima djece.</p>
<p>Ishod predmeta</p> <p>Studenti su ovladali svim veštinama i tehnikama, da kao ravnopravni članovi timaučestvuju u dijagnostici, lečenju, njezi i rehabilitaciji dece, na različitim nivoima zdravstvene zaštite. Upoznali su se i ovladali tehnikama zdravstveno vaspitnog rada sa djecom i roditeljima.</p>
<p>Sadržaj predmeta</p> <p><i>Teorijska nastava</i></p> <p>U okviru predmeta, obrađuju se bojne tematske jedinice, koje obuhvataju sve periode od novorođenČeta, do adolescencije, sa svim razvojnimproblemima, njihovim iješavanjem i prevencijom.</p> <p><i>P ra ktičn a nastava .</i></p> <p>Sticanje vješćina i ovladavanje tehnikama za rad po principima modeme zdravstvene njege, na svim nivoima zdravstvene zaštite, nu svim pedijatrijskim jedinicama.</p>
<p>Literatura:</p> <p>Osnovna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Marinković Lj.: Zdravstvena nega u pedijatriji, Narodna biblioteka Srbije, 2007. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grupa autora: Primarna zdravstvena zaštita majke i deteta, Centar za kontinuiranu medicinsku edukaciju Medicinskog fakulteta u Beogradu, UNICEFBeogradska kancelarija,2000. 2. Grupa autora: Prve godine života traju večno priručnik za rad sa roditeljima, Gradski zavod za zaštitu zdravlja, Beograd,2005.

Broj časova aktivne nastave: 60 (2+2)			Ostali Časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 30	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave Predavanja; Prezentacije (.ppt); Konsultacije; Interaktivne metode; Rad u velikim i malim grupama; Demonstracije praktični prikazi metoda i temeljka funkcionalne dijagnostike i terapije; Praktični prikaz slučajeva; Prikaz metodoloških postupaka u snalaženju sa pacijentima i načinu uključivanja u timski rad.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	
praktična nastava	20	Usmeni ispit	40
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Studijski program : Zdravstvena njega
Naziv predmeta: FARMAKOLOGIJA   šifrapredmeta: 125
Nastavnik:
Status predmeta: obavezan
ECTS: 3
lov za slušanje predmeta je upisan četvrti semestar, a uslov za polaganje ispita su odlučani i položeni fundamentalni medicinski predmeti (Osnove anatomije, Osnove fiziologije, Osnove patofiziologije)
Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa opštim principima farmakodinamike, farmakokinetike i osnovnim principima ispitivanja lijekova. U farmakologiji studenti se upoznaju sa sastavom, fizičkim hemijskim osobinama lijekova.
Ishod predmeta Osposobljavanje studenata da ovladaju najvažnijim znanjima i veštinama iz kliničke farmakologije radi uspešnog obavljanja svog posla
Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Opšta farmakologija. Uvod u farmakologiju, predmet i zadatak farmakologije. Farmakokinetika, transport leka kroz telesne membrane, resorpcija lekova, raspodela lekova u organizmu, biotransformacija lekova, izlučivanje lekova. Dejstvo lekova na organizam vrste i karakteristike. Specijalna farmakologija. farmakologija centralnog nervnog sistema, vegetativnog nervnog sistema. Psihotropni lekovi, opšti i lokalni anestetici, relaksantni lekovi, lekovi protiv bola, holinergički lekovi, antiholinergički lekovi, adrenergički i antiadrenergički lekovi. farmakologija kardiovaskularnog sistema. Antiaritmički lekovi, antihipertenzivni lekovi, lekovi u terapiji angine pectoris, kardiotonični glikozidi. Farmakologija krvi i tkiva, farmakologija vode i elektrolita. Imunofarmakologija. Imunosupresivni i imunostimulativni lekovi; farmakologija digestivnog trakta, farmakoterapija peptičkog ulkusa terapija dijareje, antiemetici, digestivi, stimulansi i depresori apetita, laksantni lekovi; farmakologija respiratornog trakta kiseonik, ekspektorantni lekovi, mikolitici; farmakologija vitamina Vitamin A, vitamin D, vitamin E, vitamin C, vitamini B kompleksa, opšti principi primene vitamina u terapiji, antivitamini; farmakologija hormona Mehanizam delovanja hormona i primena; Antiinfektivni lekovi; Hemioterapija malignih oboljenja; Antiseptici i dezinficijensi; Klinička toksikologija, najčešća klasična trovanja.

Literatura;			
Osnovna:			
1. Kažić T: Klinička farmakologija, 2008;			
Dopunska:			
1. Varagić V, Milošević M: Farmakologija (19 prerađeno i dopunjeno izdanje). Elit Medica, Beograd, 2008;			
Broj časova aktivne nastave: 30 (2+0)			Ostali Časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 0	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave			
Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	40	Pismeni ispit	40
praktična nastava		Usmeni ispit	
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Studijski program : Zdravstvena njega
Naziv predmeta: PATRONAŽNA ZDRAVSTVENA NJEGA   šifra predmeta: 126
Nastavnik:
Status predmeta: obavezan
ECTS: 4
lovza slušanje predmeta je upisan četvrti semestar, auslov zapolaganje ispitaje položen ispit iz zdravstvena njega u porodičnoj medicini
Cilj predmeta je da studenta osposobi da stručno procijeni stanje bolesnika i pruži zdravstvene njegu u kućnim uslovima.
Ishod predmeta Student će steći znanje o principima pružanje i načinu organizovanja zdravstvene njega u patronažnoj službi.

<p>Sadržaj predmeta</p> <p><i>Teorijska nastava</i></p> <p>Mjesto i značaj patronažne službe u savremenom zdravstvu. Principi organizacije patronažne službe. Standardi rada. Praćenje kvaliteta rada. Određivanje prioriteta za pojedine kategorije populacije i za određenje grupe oboljenja. Planiranje i procjena patronažne sestre pojedinca, porodice izajednice</p> <p><i>Praktična nastava</i></p> <p>Obrada slučajeva grupno i individualno, izrada seminara i diskusija odabranih tema</p>			
<p>Literatura:</p> <p>Osnovna:</p> <p>1. Kendić S, Čatović S, Čatović A, Rosić F. Patronažna zdravstvena zaštita. Univerzitet u Bihaću. ,Bihać, 2005.</p>			
Broj časova aktivne nastave: 60 (2+2)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 30	Drugi oblici nastave: 0	
<p>Metode izvođenja nastave</p> <p>Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.</p>			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	
praktična nastava	20	Usmeni ispit	40
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Studijski program : Zdravstvena njega	
Nazivpredmeta: MEDICINSKA ETIKA	šifra predmeta: 127
Nastavnik:	
Status predmeta: obavezan	
ECTS: 4	
Uslov: Uslov za slušanje predmeta je upisan četvrti semestar, a nema uslova zapolaganje ispita	
<p>Cilj predmeta je upoznati studente o osnovnim psihološkim osobinama zdravlja u okviru sveobuhvatnog genetsko biofiziološkog pristupa, koristeći bliske nauke, kao što su medicinska psihologija, socijalna medicina i drugo. Ukazati na značaj medicinske etike u odnosu na sve učesnike zdravstvene zaštite, etika u pružanju usluga zdravstvene njege, etika u komunikaciji sa sredinom i etika u odnosu sa javnošću</p>	

<p>Ishod predmeta Student će usvajanjem znanja i vještina predviđenih programom upoznati najznačajnije principe medicinske etike u obavljanju usluga zdravstvene zaštite.</p>			
<p>Sadržajpredmeta <i>Teorijska nastava:</i> Istorijski razvoj etike. Zdravstvena politika i etika. Procjenjivanje etičkog ponašanja. Moralna načela u medicini. Etičke norme za zdravstvene radnike. Medicinsko etički odnos ljekar-bolesnik. Mjesto diplomiranog medicinskog tehničara/sestre u timu savremenih terapeuta. <i>Praktična nastava:</i></p>			
<p>Litsratitra; Osnovna: 1. Marić J. Medicinska etika. Megraf. Beograd, 2002.</p>			
<p>Broj časova aktivne nastave: 45 (2+1)</p>			<p>Ostali časovi:</p>
<p>Teorijska nastava: 30</p>	<p>Praktična nastava (vježbe): 15</p>	<p>Drugi oblici nastave: 0</p>	
<p>Metode izvođenja nastave Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.</p>			
<p>Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)</p>			
<p>Predispitne obaveze</p>	<p>poena</p>	<p>Završni ispit</p>	<p>poena</p>
<p>aktivnost u toku predavanja</p>	<p>20</p>	<p>Pismeni ispit</p>	<p>40</p>
<p>praktična nastava</p>	<p>20</p>	<p>Usmeni ispit</p>	
<p>kolokvijum-i</p>	<p>20</p>		
<p>seminarski radovi</p>			

<p>Studijski program: Zdravstvena njega</p>
<p>Nazivpredmeta: SPORTSKA MEDICINA I šifra predmeta: 128</p>
<p>Nastavnik:</p>
<p>Status predmeta: izborni</p>
<p>ECTS: 4</p>
<p>Uslov: Uslov za slušanje predmeta je upisan četvrti semestar, a nema uslova za polaganje ispita</p>

Cilj predmeta je upoznati studente s povezanošću fizičke aktivnosti i zdravlja.			
Ishod predmeta Uključivanje u izradu akcionih planova za zdravstveno usmjerenu fizičku aktivnost na različitim nivoima društvene zajednice radi unapređenja zdravstvenog stanja.			
Sadržajpredmeta <i>Teorijska nastava:</i> Uvod. Fizička neaktivnost kao javno-zdravstveni problem. Aktivnost, fitness i zdravstveni značaja. Zdravlje odraslih i sport za sve. Zdravstveni značaj fizičke aktivnosti kod djece i omladine. Vrednovanje u sportskoj rekreaciji. Zdravstveno savjetovanje za sportsku rekreaciju. Fiziološki aspekti fizičke aktivnosti u starijoj dobi. Fizička aktivnost u prevenciji osteoporoze. <i>Praktična nastava:</i> Izrada planova fizičke aktivnosti za pojedine starosne grupe. Izrada seminarskog rada. Rad u grupi i individualno.			
Literatura: Osnovna: 1. Heimer S. Sportsko-rekreativna medicina. Zagreb, 2006. Dopunska: Mišigoj-Duraković M. Tjelesno vježbanje i zdravlje. Fakultet za fizičku kulturu. Grafos, Zagreb, 1999.			
Broj časova aktivne nastave: 60 (3+1)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 45	Praktična nastava (vježbe): 15	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	40
praktična nastava	20	Usmeni ispit	
kolokvijum-i	20		
seminarski radovi			

Studijski program : Zdravstvena njega	
Naziv : ZDRAVSTVENA NJEGA 2	šifra : 129
Nastavnici i asistenti zaduženi za organizaciju i nadzor stručne prakse:	
Status: obavezan	
ECTS: 4	
Uslov: Upisan u treći semestar	

Cilj stručne prakse: osobobljavanje studenta za samostalan rad u struci unapređenje sposobnosti studenta za uspešnu primenu stručnih i naučnih saznanja i metoda u praktičnim situacijama uz doprinos intenzivnijem povezivanju teorije i prakse sticanje informacija i iskustva koja će pomoći u daljem profesionalnom usmerenju razmena znanja i iskustva između studenta istih obrazovnih profila		
Ishod stručne prakse: student samostalno obavlja rad u struci koristeći usvojena znanja i veštine znanja i sposobnosti koje je student dobio proučavanjem teorije, većinom u odvojenim granama medicine, primenjuje u praksi upoznavanje poslodavaca sa budućim potencijalnim saradnicima kao povratno dejstvo kontakta sa profesionalnom praksom, dobija se podsticaj za ovladavanje strukom i motivisanost da se nakon završetka studija obavljaju slični poslovi u praksi		
Sadržaj stručne prakse: Nastavne baze u kojima se odvija stručna praksa su: ustrove primarne zdravstvene zaštite, stacionarne ustanove i ustanove socijalne zaštite. 1. Hirurške discipline, 2. Intenzivne discipline, 3. Hitno zbrinjavanje ugroženih bolesnika, 4. Preventivna zdravstvena zaštita, 5. Socijalna zaštita. U navedenim nastavnim bazama student će kroz stručnu praksu da evaluiira stečena znanja i na osnovu kritičkog razmišljanja i etičkih odluka da donese ispravan sud o svojoj profesiji i sebi lično, a sve kroz pružanje zdravstvene njege i intervencije u koje se maksimalno uključuje.		
Broj časova aktivne nastave:		Ostali časovi: (stručna praksa) 400
Teorijska nastava:	Praktična nastava (vježbe): 0 0 0 Drugi oblici nastave:	
Metode izvođenja nastave Stručna praksa se realizuje po programu (sadržaju) stručne prakse u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi i to direktnim angazovanjem studenta, uz odgovarajući stručni nadzor. U toku obavljanja prakse student vodi dnevnik u koji upisuje dnevne aktivnosti kao i detaljan opis poslova na kojima je bio angazovan.		
Opisna ocjena znanja : Po završetku stručne prakse, student predaje nastavniku zaduženom za realizaciju stručne prakse dnevnik sa opisom aktivnosti koje je obavljao tokom trajanja stručne prakse. Opisna ocjena znanja je nezadovoljava, zadovoljava, dobra, vrlo dobra i odlična. Izvodi se iz dnevnika a na osnovu sljedećih vještina:redovnost, kreativnost i samostalnost u vođenju razgovora, intervjua i zdravstveno vaspitnog rada, sposobnost samostalnog planiranja, organizacije i pripreme bolničkog materijala i uslova za izvođenje dijagnostičkih, terapijskih i rehabilitacionih procedura i praćenje istih,redovnost, samostalnost u prepoznavanju znakova i simptoma osnovne bolesti i adekvatno pružanje pomoći.redovnost, samostalnost u kontinuiranom monitoringu, o redovnost, samostalnost i kreativnost rada u okviru važećih standarda zdravstvene njege, redovnost, samostalnost i kreativnost u pravilnom vođenju dokumentacije Nastavnik svojim potpisom u indeksu verifikuje da je student uspešno obavio stručnu praksu, što omogućuje studentu da uz ostale potpise overi odgovarajući semestar.		

Semestar V

Studijski program: Zdravstvena njega
Naziv predmeta: MENADŽMENT U ZDRAVSTVU šifra predmeta: 130

Nastavnik:			
Status predmeta: obavezan			
ECTS: 6			
Uslov: Uslov za slušanje predmeta je upisan peti semestar, a nema uslova za polaganje ispita.			
Cilj predmeta je da studenti steknu neophodna znanja iz oblasti menadžmenta zdravstvene njege. Da se upoznaju sa sistemom zdravstvene zaštite, kao i osposobljavanje studenata da stečeno teorijsko znanje primenjuju kao menadžeri sposobni da kreiraju strukturu i strategiju zdravstvene njege, kao i promene u njoj.			
Ishod predmeta Studenti će biti u stanju da primenom stečenog znanja poboljšaju i unaprede razumevanje međuljudskih odnosa u organizacijama, preuzimu inicijative i svrsishodno vodstvo u cilju stvaranja boljeg i efektivnijeg rukovodjenja i odnosa na radnom mestu, upravljanja sebe i resursa, a u cilju pružanja kvalitetnije i efikasnije nege. Studenti će biti osposobljeni da prepoznaju značaj menadžmenta u zdravstvu noj nezi na svim nivoima odgovornosti.			
Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Uvod u teorije i stilove menadžmenta, uvod u teorije i stilove liderstva, stilovi komunikacije u liderstvu i menadžmentu, kriticko donosenje odluka i faktori koji uticu na donosenje odluka, faktori u gradjenju uspešnog tima, pregovaračke vestine i rezolucija konflikta u organizacijama, uvod u upravljanje projektima. Definisanje menadžmenta u zdravstvenoj njezi, menadžment na pojedinim nivoima zdravstvene zaštite, upravljanje kvalitetom, marketinški pristup organizaciji zdravstvene njege, upravljanje humanim resursima, međunarodna zdravstvena saradnja - zdravstveni menadžment. <i>Praktična nastava</i> Praktična primena principa menadžmenta na odeljenju, klinici, bolnici. Praktična obrada poglavlja kroz dodatna predavanja, konsultacije, kolokvijume, testove i seminarske radove.			
Literatna: Osnovna: 1. Menadžment zdravstvenog sistema, Mićović P., Beograd, 2000. 2. Menadžment u zdravstvenim organizacijama, Marinković Lj., Beograd, 2001. Dopunska: 1. Hibberd, J. & D. L. Smith. Nursing Leadership and Management in Canada (3rd Ed). Elsevier (Evolve), Toronto 2. Sullivan, Eleanor J. Effective leadership and management in nursing. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, RT89 .S85 2001 3. Marriner-Tomey, Ann, Guide to nursing management and leadership St. Louis: Mosby, T89.3 .M37 2004 4. Carolyn Chambers Clark, Creative Nursing Leadership and Management 5. Sandra B. Lewenson & Marie, Ph.D. Truglio-Londrigan, Decision-Making in Nursing: Thoughtful Approaches for Practice			
Broj časova aktivne nastave: 60 (2+2)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 30	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja i nastave Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	40
praktična nastava	20	Usmeni ispit	
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Studijski program : Zdravstvena njega			
Naziv predmeta: ZDRAVSTVENA NJEGA U REHABILITACIJI		šifra predmeta: 131	
Nastavnik:			
Status predmeta: obavezan			
ECTS: 6			
Uslov: Uslov za slušanje predmeta je upisan peti semestar, a nema uslova za polaganje ispita.			
Cilj predmeta Student treba da ovlada specifičnim znanjima iz oblasti zdravstvene njega u rehabilitaciji na svim nivoima zdravstvene zaštite i razvije pogled na savremeno sestrinstvo.			
Ishod predmeta Osposobljenost studenta za praktičnu primenu specifičnih znanja i veština do nivoa samostalne i međuzavisne primene u timskom radu.			
Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Definicija zdravlja, zdravstvene zaštite i zdravstvene njega. Zdravstvena njega u primarnoj, sekundarnoj i tercijernoj zdravstvenoj zaštiti. Specifičnosti rehabilitacione njega. Bolesnička jedinica, oprema i pomagala. Prijem bolesnika sa narusenom funkcionalnom sposobnošću, procena funkcionalne nezavisnosti. Položaj bolesnika u postelji, promena položaja, pozicioniranje, preventivno korektivna pomagala. Timski rad, delokrug rada tima za njegu. Edukacija pacijenta i porodice za aktivnu participaciju u nezi. Standardni postupci njega u sprovođenju terapijskih procedura u lečenju, nezi i rehabilitaciji bolesnika. Strategija prevencije dekubitalnih ulcera. Njega kod pacijenata sa povišenim tonusom i kontrakturama. Trening mokraćne bežike i creva. Vertikalizacija, transferi. Zaštitni položaji kod medicinskog osoblja. <i>Praktična nastava</i> Upoznavanje sa strukturom i organizacijom rada zdravstvenih ustanova. Kućni red, vizita, poseta. Prijem bolesnika na rehabilitaciju. Vežbanje verbalne i neverbalne komunikacije. Merenje funkcionalne nezavisnosti bolesnika. Specifični postupci nege u prevenciji inaktiviteta. Trening mokraćne bežike i creva. Edukacija i postupci za primenu zaštitnih položaja.			
Materatura; Osnovna: Zdravstvena njega u procesu rehabilitacije Vera Konjikušić, Nada Kocev: Čigoja štampa, Beograd 2005.			
Broj časova aktivne nastave: 60 (2+2)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 30	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave Teorijska nastava: nastavnikovo izlaganje, PPT prezentacije, aktivno učestvovanje studenata u vidu diskusija, seminarskih radova ili prezentacija, konsultacije u toku semestra, kolokvijumi, praćenje usvajanja znanja. Praktična nastava: vježbena kliničkim modeljenjima i rehabilitacionim centrima			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	
praktična nastava	20	Usmeni ispit	40
kolokvijum-i	10		

seminarski radovi	10		
-------------------	----	--	--

Studijski program : Zdravstvena njega			
Naziv predmeta: URGENTNA MEDICINA		 šifra predmeta: 132	
Nastavnik:			
Status predmeta: obavezni			
ECTS: 4			
Uslov: Uslov zaslušan je predmet a je u pisan peti semestar, a ne ma uslov a zapolagan je ispita.			
Cilj predmeta Upoznavanje sa urgentnim stanjima u medicini, kao i sa ulogom diplomiranog medicinskog tehničara/sestre u reanimaciji i hitnoj medicinskoj pomoći.			
Ishod predmeta Student će moći da prepozna razna urgentna stanja, upoznati postupke pružanja hitne pomoći i postupke reanimacijem i osposobljen za organizovanje transporta, kao i hitne medicinske pomoći u uobičajenim i posebnim uslovima.			
Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Uvod i opšti pojmovi u urgentnoj medicini. Smrt i znaci smrti. Sok, besvjesna stanja i reanimacija. Krvarenje i hemostaza. Akutna trovanja. Povrede. Ujedi otrovnih zmija i kukaca. Strana tijela. Netraumatska urgentna stanja. Organizacije urgentne službe u miru, ratu i prirodnim katastrofama.			
Literatura: Osnovna 1. Žigić D, Lapčević M, Popović J, Ivanković Opšta medicina-porodična medicina. Beograd, 2010. 2. Pudner R. Nursing the Surgical Patient, Elsevier 2005			
Broj časova aktivne nastave: 60 (2+2)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 30	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave Predavanja, vježbe, konsultacije, i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	40
praktična nastava	20	Usmeni ispit	
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Studijski program: Zdravstvena njega			
Naziv predmeta: PALIJATIVNA NJEGA		Šifrapredmeta: 133	
Nastavnik:			
Status predmeta: obavezni			
ECTS: 6			
Uslov: Uslov za slušanje predmeta je upisan šesti semestar, a nema uslova za polaganje ispita			
Cilj predmeta Profesionalno osposobljavanje i upoznavanje studenata sa potrebom za zdravstvenom njegom u terminalnoj fazi bolesti. Da studenti ovladaju procesom zdravstvene njege umirućih bolesnika.			
Ishod predmeta Osposobljavanje studenata za sprovođenje palijativne njege.			
Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Etički principi i psihološki problemi umirućeg bolesnika i članova porodice. Problem bola. Ograničena pokretljivost i poremećaji orijentisanosti bolesnika. Specifičnosti sestričkih intervencija u terminalnoj fazi bolesti. <i>Praktična nastava.</i> Kroz vježbe (nivo demonstracija) i praktičnu nastavu (nivo uvježbavanja vještina), student usvaja znanje i vještine potrebne za sprovođenje palijativne njege.			
Literatura; Osnovna: 1. Medicinska sestra i umirujući bolesnik, Matijević M., i sar., Beograd, 1997 Dopunska: 1. Nega bolesnika, opšta i specijalna, Jolić M. i sar., Beograd, 1996			
Broj časova aktivne nastave: 30 (2+1)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 15	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	40
praktična nastava	20	Usmeni ispit	

kolokvijum-i			
seminarski radovi	20		

Studijski program : Zdravstvena njega	
Nazivpredmeta: ZDRAVSTVENA NJEGA U GERIJATRIJI	šifra predmeta: 134
Nastavnik:	
Status predmeta: obavezan	
ECTS: 6	
Uslov: Uslov za slušanje predmeta je upisan peti semestar,a uslov za polaganje ispita su odlučani i položeni fundametalni medicinski predmeti (osnove anatomije.osnove fiziologije, osnove patofiziologije) kao i Intema medicina i Zdravstvena njega u intemoj medicini	
Cilj predmeta je sticanje znanja i veština koje su potrebne za rad sa populacijom starih osoba; sticanje znanja i veština zprocenu stanja gerijatrijskog bolesnika; postavljanje sestriinske dijagnoze; planiranje i realizacija zdravstvene nege ugerijatriji.	
Ishod predmeta Studenti će biti u stanju da obavljaju zdravstvenu njegu starih osobau prevenciji, dijagnostici, lečenju i rehabilitaciji gerijatrijskih bolesnika; studenti će biti u stanju da obavljaju profesionalni rad sa starim osobama (zdravstvenu njegu) u kućnim uslovima, u zdravstvenim ustanovama (dom zdravlja, bolnica i dr.), u ustanovama socijalne zaštite (gerontološki centri, domovi za stare i dr.); studenti će biti u stanju da se bave promocijom zdravlja namenjenu populaciji starih osoba.	
Sadržaj predmeta <i>Teoriiska nastava</i> Proces zdravstvene nege kod gerijatrijskih bolesnika, zdravstvena njega kod najčešćih internističkih i hirurških oboljenja karakterističnih za gerijatrijske bolesnike; uloga medicinara zdravstvene nege u prevenciji ovih oboljenja, terapijskom tretmanu i rehabilitaciji. Uvod u zdravstvenu njegu starih; istorijski razvoj zdravstvene nege u gerijatriji; zajednička obeležja zdravstvene nege u staroj populaciji; principi njege pacijenata u gerijatriji; sadržaj i opis kategorija odgovornosti zdravstvene nege; socijalne potrebe i uloga starih osoba; stanje i problemi starog stanovništva u našoj zemlji; stereotipi o starenju (predrasude, diskriminacije); prepoznavanje problema starih osoba; promene u starosti i teorije starenja; zdravstvena zaštita starih i kvalitet života; starenje u porodičnom okruženju; starenje u institucionalnom okruženju; uloga medicinske sestre u zdravstvenoj zaštiti starih; etički aspekti nege u gerijatriji; starenje stanovništva i zdravstvena zaštita (prevencija, terapija i rehabilitacija u gerijatriji); prevencija u gerijatriji (primarna, sekundarna i tercijarna prevencija); obrazovanje, različiti putevi starenja (učenje, pamćenje); ishrana i zdravlje starih ljudi; fizička aktivnost u starosti; rad, organizacija radnog i slobodnog vremena; motivacija i promene u starosti; strah od smrti kod starih osoba; intelektualni razvoj i intelektualno propadanje; stres i suočavanje sa stresom kod starih; imuni sistem u starosti; hipotermija i hipertermija kod starih osoba; tretman stare osobe u hospitalnim uslovima; internistička oboljenja u gerijatriji (poremećaji unutrašnjih organa i sistema, oboljenja kardiovaskularnog sistema, metabolički i endokrini problemi, digestivne bolesti); hirurška oboljenja u gerijatriji; padovi kod starih osoba; medicinska i psihosocijalnarehabilitacijastarih. <i>Praktična nastava</i> Praktična nastava sadržajno prati teorijsku. Praktična obrada poglavlja karakterističnih za gerijatrijske bolesnike, predavanja, konsultacije, kolokvijumi, testovi i seminarski radovi. Upoznavanje studenata sa nastavnom bazom; upoznavanje studenata sa programom, načinom obavljanja vežbi i obavezama za vreme nastave; upoznavanje sa strukturom i organizacijom rada zdravstvenih ustanova u odnosu na stare osobe; identifikacija potreba, simptoma i znaka obolelih; planiranje obima zdravstvene nege; kontrola vitalnih funkcija, kontrola izlučevina, aplikacija lekova starim osobama; primena zdravstvene nege u hitnim stanjima; zbrinjavanje vitalno ugrožene stare osobe; učešće sestre u vizitama i konsultativnim sastancima; timski pristup staroj osobi.	

Literatura:			
Osnovna:			
1. erijatrija, Davidović M., Beograd 1998.			
2. Zdravstvena nega u intemoj medicini, drugo izmenjeno i dopunjeno izdanje, Matić Đ., Beograd 200			
Broj časova aktivne nastave: 60 (2+2)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 30	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja i nastave			
Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	
praktična nastava	20	Usmeni ispit	40

seminarski radovi	10		
Studijski program : Zdravstvena njega			
Naziv predmeta: MENTALNO ZDRAVLJE		Šifrapredmeta: 135	
Nastavnik:			
Status predmeta: obavezan			
ECTS: 6			
Uslov: Uslov za slušanje predmeta je upisan peti semestar, a nema uslov za polaganje ispita.			
Cilj predmeta			
Cilj izucavanja nastavnog programa iz predmeta Mentalno zdravljeje usvajanje znanja i veština neophodnih u zdravstvenoj njezi i rehabilitaciji osoba sa mentalnim snietnjama ili oboljenjima, kako u van bolničkoj, tako i u kliničko-bolničkoj zdravstvenoj zaštiti.			
Ishod predmeta			
Studenti će biti osposobljeni da zdravstvenu njegu psihijatrijskih bolesnika realizuju samostalno ili kao članovi tima na nivou primarne, sekundarne i tercijalne zdravstvene zaštite, da izvode ili učestvuju u svim dijagnostičkim i terapijskim procedurama koje se planiraju za obolelog, kao i da sprovodi specifične rehabilitacione procedure i radi na prevenciji mentalnih poremećaja.			
Sadržaj predmeta			
<i>Teorijska nastava</i>			
Istorijat, osnovni koncept, važnija načela, teorijske osnove zdravstvene nege u psihijatriji. Organizacija psihijatrijske službe. Sestrinska nega bolesnika na psihijatrijskom odeljenju i pristup duševnom bolesniku. Prijem i otpust psihijatrijskog bolesnika. Dokumentacija u psihijatrijskoj zdravstvenoj nezi. Veštine medicinske sestre-tehničara potrebne za zdravstvenu negu u psihijatriji. Osnovni principi prvog intervjua. Specifičnosti zdravstvene nege u radu sa dementskim bolesnicima, bolesnicima zavisnim od psihoaktivnih supstanci, psihotičnim bolesnicima, bolesnicima obolelim od poremećaja raspoloženja, bolesnicima sa poremećajima nagona. Specifičnosti psihijatrijske zdravstvene nege kod dece i mladih. Elektrokonvulzivnaterapija.			
<i>Praktična nastava</i>			
Upoznavanje studenata sa nastavnim bazom. Organizacija zdravstvene nege psihijatrijskih bolesnika. Uloga visoke medicinske sestre u nezi psihijatrijskih bolesnika, učešće visoke medicinske sestre u timskom radu na psihijatrijskom odeljenju. Prijem i otpust psihijatrijskog bolesnika, sestrinska opservacija psihijatrijskog bolesnika. Identifikacija simptoma oboljenja osoba sa mentalnim poremećajima, planiranje obima zdravstvene nege za osobe sa mentalnim poremećajima. Profesionalni odnos sa psihijatrijskim bolesnikom. Intervju sa psihijatrijskim bolesnikom, pisanje izveštaja. Plan i program mera zdravstvene nege na osnovu utvrđenog stanja i prepoznatih potreba psihijatrijskog bolesnika, evaluacija sprovedenog plana zdravstvene nege. Priprema obolelog za komplementarne dijagnostičke metode. Psihoterapija, zdravstveno vaspitni rad sa psihijatrijskim bolesnikom. Zdravstvena nega dementskih bolesnika, zavisnika od psihoaktivnih supstanci, psihotičnih bolesnika, bolesnika obolelih od poremećaja raspoloženja. Priprema i primena elektrokonvulzivne terapije.			
Literatura:			
Osnovna:			
1. Kekuš D. Praktikum: Psihijatrija sa negom, VMŠ, Beograd, 2004			
2. Vesel, J. Specijalna nega mentalnih bolesnika u hospitalnim uslovima, VMŠ, Beograd			
Dopunska:			
1. Munjiza M. Zdravstvena nega u psihijatriji. Banja Luka, 2010			
Broj Časova aktivne nastave: 60 (2+2)			Ostali Časovi:

Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 30	Drugioblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave			
Teorijska nastava: nastavnikovo izlaganje, PPT prezentacije, aktivno učestvovanje studenata u vidu diskusija, seminarskih radova ili prezentacija, konsultacije u toku semestra, kolokvijumi, praćenje usvajanja znanja.			
Praktična nastava: vježbe na kliničkim odeljenjima			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	40
praktična nastava	20	Usmeni ispit	
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Semestar VI

Studijski program : Zdravstvena njega
Nazivpredmeta: ZDRAVSTVENA NJEGA U NEUROLOGIJI   šifra predmeta: 136
Nastavnik:
Status predmeta: obavezan
ECTS: 6
Uslov: Uslov za slušanje predmeta je upisan šesti semestar, a nema uslova za polaganje ispita.
Cilj predmeta Cilj predmeta je da se studenti upoznaju sa specifičnostima zdravstvene njege neuroloških bolesnika.
Ishod predmeta Ishod predmetaje osposobljavanje studenata da vladaju znanjem i veštinama neophodnim za rad sa neurološkimbolesnicima.
Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> U toku teorijske nastave studenti će se upoznati sa opštim principima i specifičnostima zdravstvene njege neuroloških bolesnika, a zatim i sa zdravstvenom njegom bolesnika sa oštećenjem i bolestima perifernog nervnog sistema, epilepsijom, bolesnika sa glavoboljom, intrakranijalnim tumorom i tumorom u spinalnom kanalu, bolesnika sa poremećajem stanja svesti, demencijama, cerebrovaskularnim bolestima, bolestima ekstrapiramidnog sistema, kao i sa zdravstvenom njegom bolesnika sa demijelinizacionim, zapaljenskim, degenerativnim i mišićnim bolestima. <i>Praktična nastava</i> Praktična nastava se izvodi na neurološkom odeljenju uz demonstraciju zdravstvene njege bolesnika sa neurološkim poremećajima i oboljenjima uz aktivno učešće studenata.

Literatura:			
Osnovna:			
1. Lević Z. Osnovi kliničke neurologije, Zavod za izdavanje udžbenika, Beograd,2003.			
Dopunska:			
1. Kostić S.V. Neurologija za studente medicine, Medicinski fakultet, Beograd, 2007			
2. Kostić S.V.Osnovi neurološkog pregleda, Praktikum, Medicinski fakultet,Beograd,2001			
Broj časova aktivne nastave: 60 (2+2)			Ostali časovi:
Teorijska nastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 30	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja nastave Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	
praktična nastava	20	Usmeni ispit	40
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Studijski program : Zdravstvena njega
Naziv predmeta: SOCIJALNO PRAVO I ZAŠTITA   šifra predmeta: 137
Nastavnik:
Status predmeta: izborni
ECTS: 4
Uslov: Uslov za slušanje predmeta je upisan šesti semestar, a nema uslova za polaganje ispita
Cilj predmeta Cilj izučavanja nastavnog programa iz predmeta je upoznavanje studenata sa opštim pojmovima socijalnog prava i zaštite u BiH kao i sa primjenom normativne regulative sa aspekta socijalne zaštite.
Ishod predmeta Studenti će naučiti osnovne pojmove iz socijalnog prava i zaštite i organizacije, kao i da postupaju u skladu sa odgovornostima koje nameću odgovarajući profesionalni nivo. Poznaće i primjenjivati socijalnu zaštitu u praksi.
Sadržaj predmeta <i>Teorijska nastava</i> Uvod u socijalno pravo i socijalnu zaštitu. Evropska socijalna povelja. Socijalno osiguranje u BiH i Republici Srpskoj. Socijalna zaštita zaposlenih i nezaposlenih. Socijalno pravo u BiH i Republici Srpskoj. Normativna regulativa socijalne zaštite. Stvaranje socijalno stanje u BiH i Republici Srpskoj.

Literatura :			
Osnovna: I.Tripković Milan. Osnovi sociologije.Stilos. Novi Sad.2006			
Dopunska: I.Berger, P, Kelner H.Sociologija u novom ključu. Niš, 1991.			
Broj časova aktivne nastave: 30(2+0)			Ostali časovi:
Teorijskanastava: 30	Praktična nastava (vježbe): 0	Drugi oblici nastave: 0	
Metode izvođenja i nastave Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.			
Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	40
praktična nastava	20	Usmeni ispit	
kolokvijum-i			
seminarski radovi	20		

Studijski program : Zdravstvena njega
Naziv predmeta: MARKETING U ZDRAVSTVU   šifra predmeta: 138
Nastavnik:
Status predmeta: izborni
ECTS: 4
Uslov: Uslov za slušanje predmeta je upisan šesti semestar, a nema uslova za polaganje ispita
Cilj predmeta Upoznavanje studenata sa marketinškim konceptom poslovanja u zdravstvu
Ishod predmeta Nakon završenog predavanja student će biti u mogućnosti da organizuju marketinške funkcije u zdravstvu i da njima rukovode.

Sadržaj predmeta
 Uvod u marketing poslovanje . Marketinško okruženje. Segmentacija tržišta zdravstva. Marketing miks u zdravstvu. Asortiman ponude u zdravstvu. Zadovoljavanje potreba u zdravstvu. Politika cijena. Marketing zdravstvenih usluga. Ljudski resursi u marketingu.

Literatura:

Osnovna:

1. Vasiljev S. Osnove Marketinga. Ekonomski fakultet Subotica,2007
2. Trandafilović I. — Žikić S., Marketing u zdravstvu: integralni pristup, *Zbornik radova/Danipreventivne medicine*, Institut za javno zdravlje, Niš, 2008.

Broj časova aktivne nastave: 30 (2+0)

Ostali časovi:

Teorijska nastava:	30	Praktična nastava (vježbe):	0	Drugi oblici nastave:	0
--------------------	----	-----------------------------	---	-----------------------	---

Metode izvođenja nastave

Predavanja, vježbe, konsultacije, seminarski radovi i drugi oblici nastave.

Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)

Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
aktivnost u toku predavanja	20	Pismeni ispit	
praktična nastava	20	Usmeni ispit	40
kolokvijum-i	10		
seminarski radovi	10		

Studijski program : Zdravstvena njega

Naziv: ZDRAVSTVENA NJEGA 3

šifra: 139

Nastavnici i asistenti zaduženi za organizaciju i nadzor stručne prakse:

Status: obavezan

ECTS: 6

Uslov: Upisan peti semestar

Cilj stručne prakse:

osobobljavanje studenta za samostalan rad u struci

unapređenje sposobnosti studenta za uspešnu primenu stručnih i naučnih saznanja i metoda u praktičnim situacijama uz doprinos intenzivnijem povezivanju teorije i prakse

sticanje informacija i iskustva koja će pomoći u daljem profesionalnom usmerenju razmena znanja i iskustva između studenta istih obrazovnih profila

Ishod stručne prakse:

student samostalno obavlja rad u struci koristeći usvojena znanja i vještine znanja i sposobnosti koje je student dobio proučavanjem teorije, većinom u odvojenim granama medicine, primenjuje u praksi upoznavanje poslodavaca sa budućim potencijalnim saradnicima kao povratno dejstvo kontakta sa profesionalnom praksom, dobija se podsticaj za ovladavanje strukom i motivisanost da se nakon završetka studija obavljaju slični poslovi u praksi

Sadržaj stručne prakse:

Nastavne baze u kojima se odvija stručna praksa su: ustnove primarne zdravstvene zaštite, stacionarne ustanove i ustanove socijalne zaštite. Hirurške discipline, Intemističke discipline, Hitno zbrinjavanje ugroženih bolesnika, Preventivna zdravstvena zaštita, Socijalna zaštita.

U navedenim nastavnim bazama student će kroz stručnu praksu da evaluira stečena znanja i na osnovu kritičkog razmišljanja i etičkih odluka da donese ispravan sud o svojoj profesiji i sebi lično, a sve kroz pružanje zdravstvene tjege i intervencije u koje se maksimalno uključuje.

Broj časova aktivne nastave:

Teorijska nastava:	Praktična nastava (vježbe):	Drugi oblici nastave:	Ostali časovi: (stručna praksa)
0	0	0	600

Metode izvođenja nastave

Stručna praksa se realizuje po programu (sadržaju) stručne prakse u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi i to direktnim angažovanjem studenta, uz odgovarajući stručni nadzor. U toku obavljanja prakse student vodi dnevnik u koji upisuje dnevne aktivnosti kao i detaljan opis poslova na kojima je bio angažovan.

Opisna ocena znanja:

Po završetku stručne prakse, student predaje nastavniku zaduženom za realizaciju stručne prakse dnevnik sa opisom aktivnosti koje je obavljao tokom trajanja stručne prakse.

Opisna ocena znanja je nezadovoljava, zadovoljava, dobra, vrlo dobra i odlična.

Izvodi se iz dnevnika a na osnovu sljedećih vještina:

- redovnost, kreativnost i samostalnost u vođenju razgovora, intervju a i zdravstveno vaspitnog rada,
- sposobnost samostalnog planiranja, organizacije i pripreme bolničkog materijala i uslova za izvođenje dijagnostičkih, terapijskih i rehabilitacionih procedura i praćenje istih,
- redovnost, samostalnost u prepoznavanju znakova i simptoma osnovne bolesti i adekvatno pružanje pomoći.
- redovnost, samostalnost u kontinuiranom monitoringu, o redovnost, samostalnost i kreativnost rada u okviru važećih standarda zdravstvene njege,
- redovnost, samostalnost i kreativnost u pravilnom vođenju dokumentacije

Nastavnik svojim potpisom u indeksu verifikuje da je student uspešno obavio stručnu praksu uz sticanje odgovarajućeg broja ESPB, što omogućuje studentu da uz ostale potpise overi odgovarajući semestar.

Studijski program : Zdravstvena njega
Naziv: ZAVRŠNIRAD I šifra: 140
Nastavnici koji mogu biti mentori:
Status predmeta: obavezan
ECTS: 12
Uslov: odslušana nastava i položeni ispiti predviđeni planom i programom studija, obavljena klinička praksa.

<p>Ciljevi završnog rada: Radeći završni rad student se osposobljava da učestvuje u istraživačkom radu, da se upozna sa metodologijom istraživanja u oblasti zdravstvene njege, da se osposobi da obrađuje podatke iz dokumentacije i šire, da adekvatno prezentuje rezultate, donosi zaključke u oblasti koju istražuje, i na osnovu toga valorizuje svoj rad, predlaže mjere i unapređuje oblast sestrištva.</p>		
<p>Ishodi završnog rada: Osposobljavanje studenata da individualno i timski učestvuju u svim oblicima istraživačkog rada u oblasti zdravstvenenjege.</p>		
<p>Opšti sadržaj Završni rad predstavlja istraživački rad studenta u kome se on upozna sa metodologijom istraživanja u oblasti zdravstvene njege. Završni rad se radi iz stručno aplikativnih predmeta i odnosi se na istraživanja u oblasti zdravstvene njege na svim nivoima zdravstvene zaštite (primarni, sekundarni i tercijarni) i na svim nivoima implementacije zdravstvene njege (u oblasti preventivne, lečenja, rehabilitacija bolesnika). Istraživanja se sprovode u oblasti funkcija i kompetencija medicinara zdravstvene njege. Nakon obavljenog istraživanja student priprema završni rad u formi koja sadrži sledeća poglavlja: uvod, ciljevi, metod istraživanja, zaključak, predlog mera i literatura.</p>		
<p>Metode izvođenja: Student samostalno i po svom afinitetu bira temu završnog rada (iz oblasti stručno aplikativnih predmeta) i odgovarajućeg mentora koji mu pomaže u izradi završnog rada. Nastavno vijeće usvaja spisak tema za izradu završnih radova. U pripremnim razgovorima sa nastavnikom mentorom, student definiše temu svog istraživanja, dogovara se oko dizajna istraživanja i dobija uputstva za pribavljanje neophodne literature. Potom, u saradnji sa mentorom izvodi istraživanje, sakuplja rezultate i statistički ih obrađuje. U završnom delu rada, kod izrade zaključaka, konsultuje se sa mentorom. Na kraju student usmeno brani završni rad pred tročlanom komisijom. Komisija za odbranu završnog rada sastoji se od tri člana-nastavnika, od kojih je mentor rada obavezan član komisije.</p>		
<p>Broj časova aktivne nastave: 120</p>		<p>Ostali časovi:</p>
<p>Teorijska nastava: 0</p>	<p>Praktična nastava (vježbe): 0</p>	
<p>Metode izvođenja a nastave Mentorski rad</p>		
<p>Ocena znanja (maksimalni broj poena 100)</p>		